Politika'da radyo • televizyon

haftadan seçmeler

27 Mart, Pazartesi

Dış kaynaklı bir çocuk filminin yayınlanacağı **«Çocuk Magazin»** ile başlayacak olan bugünkü program. **«Klasik Müzik»** ile sürüyor. **«Haberler ve Hava Durumu»**ndan sonra ekrana gelecek olan **«Enerji»** programında, evlerde yapılan enerji tasarrufu işlenecek.

Birkeli film **«Mutsuzlar»**da ise 6. bölüm yayınlanıyor.

Mutsuzlar'ın ardından ekrana gelecek olan **«Türkülerimiz Oyunlarımızda»** Türk Halk Müziği sanatçılarını ve çeşitli yörelerin folklor ekiplerini izleyeceğiz.

Saat 22.00 de yayına girecek olan **«Sanat-78** yılın en iyi hazırlanan programlarından biri olarak kabul ediliyor.

28 Mart, Salı

Büyülü Keman adlı bölümün yayınlanacağı **«Pinokyo»**dan sonra, Televizyon Eğitim Yayınları Şubesi'nce hazırlanan ve Jülide Gülsaray'ın sunduğu **«Sağlık Kurultayı»** adlı programı izleyeceğiz.

«Beş Dakika» adlı program dizisinde ise **Dediğim Dedik** adlı bölümü izleyeceğiz.

«Günler Geçerken» ve **«Yaşar Güvenir Orkestrası»** programlarından sonra **«Televizyonda Sinema»**da yönetmenliğini Atıf Yılmaz'ın yaptığı ve başrollerini Türkan Şoray, Ediz Hun ile Süleyman Turan'ın paylaştıkları **Güllü** adlı filmi izleyeceğiz.

29 Mart, Çarşamba

Tonton Ailesi'nin yer alacağı **«Çocukların Televizyonu»**nun ardından izleyeceğimiz **«Bir Solist»** programında Türk Halk Müziği sanatçısı **Yüksel Alpdoğan** yer alacak. **Hamillelikte Dikkat Edilecek Özellikler** adlı bölümün yayınlanacağı **«Beş Dakika»**dan sonra Televizyon Kültür Yayınları Şubesi'nce hazırlanan **«Trafik ve Ulaşım»** konulu program gelecek ekrana.

Saat 21.00'de sporseverleri ekran başına toplayacak bir **nakleri yayın** giriyor yayına: Avrupa Şampiyon Klüpler yarı final ilk karşılaşmasında **Mönchengladbach – Liverpool** arasındaki maç nakleri yayınlanacak.

30 Mart, Perşembe

Kars İlkokulu'nun köy-kent yaşamını tartıştıkları **«Gelin Tartışalım»** ile başlayacak olan bugünkü yayın. **Duyusal Öğe** adlı bölümün yer alacağı **«Geleceğe Miras»** ile sürecek. **Kadın Köşesi**'nin yer alacağı **«Beş Dakika»** programından sonra, dizi film **«Zengin ve Yoksul»**sun 20. bölümü gelecek ekrana.

«Konser» programında Türk Sanat Müziği solisti **Ertan Ersoylu**'yu izleyeceğiz. Ersoylu beş şarkıyla ekrana gelecek.

31 Mart, Cuma

20. bölümün yayınlanacağı **«Kaybolan Adalar»**dan sonra **«Köy Kahvesi»**nde Balıkçılık, Balıkçılığın Sorunları ve balık üreticileri ile söyleşi yer alıyor.

Sema Oka'yın hazırlayıp sunduğu **«Kadınlarımız»** adlı program **«Minik Konser»**den sonra yayına girecek.

«Sağlık Olsun»dan sonra yayına girecek olan **«Hanedanların Çöküşü»**nde **İngiliz Prenses** adlı bölüm yayına giriyor.

1 Nisan, Cumartesi

Yayın **«Lassie»**nin **Ana Kartal** adlı bölümü ile açılacak. **«Atlı Karınca»**da ise 1 Nisan'ın öyküsü ve 1 Nisan şakası anlatılacak.

19.00'da yayına girecek olan **«Spencer'in Pilotları»**nda **Şifre** adlı bölüm yayınlanacak.

Ders Çalışma adlı bölümü yayınlanacak olan **«Beş Dakika»**dan sonra yayına girecek olan **«Şenlik»**te şu sanatçılar yer alıyorlar: Aliye Akkılıç, Seyit Ali, Neşe Alkan, Aysel İpar, Şenlik Ailesi.

«Televizyonda Sinema»da ise yönetmenliğini Philippe Dunne'un yaptığı ve başrollerini Rock Hudson ile Claudia Cardinale'in paylaştıkları **Körebe** adlı filmi izleyeceğiz.

2 Nisan, Pazar

Canan Oğuz'un sunduğu bugünkü **«Tele Pazar»** programında gene Türk Halk Müziği, Türk Hafif Müziği ve Türk Sanat Müziği sanatçılarının yanısıra konuk sanatçıları izleyeceğiz.

«Kung Fu»nun **Güçsüzler** adlı bölümü yayınlanacak.

«Haberler»den sonra izleyeceğimiz **«Charlie'nin Melekleri»**nde ise **Melekler ve Aşk** adlı serüven gelecek ekrana.

«De Gaulle'in Savaş Anıları»nda İtalya Savaşı, 1934-1944 müttefik ordularının Roma'ya girişi, Amerikan, İngiliz Fransız aktüalitelerinden görüntüler yer alıyor.

21.55'de ekrana gelecek olan **«Oskar'ın Elli Yılı»** ilginç bir program.

Televizyonda Yerli Sinema

«Babam ve Usta»mı gördünüz mü?

«Babam ve Usta»nın bir İtalyan filmi. Geçtiğimiz yıl yapılmış. Yönetmeni iki kardeş: Paola ve Vittorio Taviani. Taviani kardeşler **«siyasi sinema»**da ilginç örnekler veren iki yönetmen. Şaşırtıcı, özgün bir sinema dilleri var. Kuşkusuz. Taviani kardeşlerin anlatım biçimleri denli, filmin içeriği de özgün. Filmin kaynaklandığı roman, Vavino Ledda adındaki Sardunyalı bir yazarın özyaşamı. Üstelik filmde anlatıcı/sunucu olarak başta ve sonda yer almış...

Filmde anlatılan bir insan. Küçük bir çoban çocuk. Onun yaşam öyküsü. Öykü baba-oğul catışmasını değil, eski-yeni catışmasını konu edinmiyor. İnsanı değişmez bir olgu olarak almıyor. Değişebilirliğini, celişkilerini anlayan ve onları aşmaya gayretli insan konu ediliyor **«Babam ve Usta»**mda.

«Babam ve Usta»da hiç bir ünlü rostranın **«yıldız»** oyuncular yok. Göstersiz dekorlara hiç rastlamıyor. Filmin oyuncuları deneysiz ama usta oyuncular, olayın gerçekçi yapısı, yalın ve duyarlı anlatımı.

Ediz Hun ve Usta'mın, izleyicilerin şartlandığı anlatım biçiminden farklı olmasına fazlaca şaşmamalı. Çünkü film ticari uzlaşma kaygıları taşımadan üretilmiş. Kanımca, asıl başarıları olan, kâr yasalarının yönetilen bir sinema endüstrisinden böyle bir filmin doğumuna yardımcı olan kuruluşun adı: Türk **Devlet Radyo ve Televizyon Kurumu.»**

İtalyan Devlet Radyo ve Televizyon Kurumu'nun böylesine özgün, tüketiri bir yapıtın katkısının olması, gerek **«kültür»**, gerekse **«insan»** için sevindirici bir olay.

Gün gelir bizim kurumumuzda böylesine filmler üretecek kişilere yardımcı olur. İçten dileğimiz bu. Böylelikle belki, yerleşik sinema düzeninin dışında filmlerin doğumuna da yardımcı olur. Kuşkusuz böyle filmler üretildikçe TV'de **«Yerli Sinema»**da gösterilen filmler de gönül rahatlığıyla, duygusuz, çekilmiş izlenebilir. Konunun sokası bir yana, TV'de gösterilen yerli filmler ülkemizin gerçekten yürekler acısı sinema olgusunu da belirliyor. Hani gösterilen filmler içinde **«yiğit»** bir elin beş parmağını geçmeyecek nerdeyse.

Ama bu konuda bizim denli, TRT'nin de duyarlı olduğu bir gerçek. Yeni kurulan Yerli Film Seçim Komisyonu, bu duyarlılığın acık secik örneği. Bu komisyon haftanın en az iki günü yerli filmleri izleyerek ve kaliteli olanlarını saptayarak ekrana getirecek.

Hatta Komite ilkbahar ve yaz aylarında gösterilecek filmleri saptamış bile. Sanırsınız sinemalarda görme olanağını bulamadığımız bu filmler içinde, eli ayağı düzgün filmler yok değil. Örneğin, Lütfü Akad'ın **«Doğum»** filmi. Ama ötekî filmler için (Ateş Parçası, Karagözlüm, Para, Sevenler Ölmez, Güllü vb.) şimdiden birşey söyleme olanağı yok. Yok ama, bizim yerimize bu filmlerde ya da bu tür filmlerde rol almış **«yıldız»**lar oyuncu adımıza konuşabilir belki. Sözünü etmek istediğim oyuncu Cüneyt Arkın.

Cüneyt Arkın'ın sinema emekçilerinin toplandığı sendika **SİNE-SEN**'in başkan yardımcısı olduğunu biliyor muydunuz? Evet, sinema emekçilerinin ekonomik ve demokratik kazanımları için savaşım verecek bu kuruluşun üyesi, yönetimde görevli kişisi. Türk sineması için o'nun ağzından bazı gerçekleri duymak gerçekten ilginç olsa gerek. **İnsan ilişkilerini en etkili biçimde yansıtan sinemada bu ilişkileri doğru yansıtmak bir yan tutmaktır. Ülkesinin acılarını görmeyen, bu acılardan etkilenmeyen sinemacı, nasıl etkin bir sanatçı olur ve acılarını gördüğü insanların yanında yerini almadan nasıl edebilir? Dahası, bu acılardan insanlarını kurtarmak için bir yol aramaya çalışmazsa seyircisinin saygı, ilgi duymasını bekleyebilir mi?... «Aşkın Göz Yaşı filmleriyle uğraşan yapımcıların elindeyse; toplumsal gelişmelerin dışında, hatta bu gelişmelerin varlığından bile habersiz bu kültürü ve ekonomik olanakları sanatçıyı, «Kara Sevda» filmleri yapmaya zorlarsa, hammadde tefecilerin elinde her geçen gün bir fiyat artışı yarışına girmişse, hükümetlerin baskısı bütün sinema yaratıcılarını cağdışı tutkuları işlemeye zorlarsa, bir yönetmen nasıl bir film cekebilir, oyuncu ne oynar; düzeni savunan, tembell eğlendiren bir soytarıdan başka ne olabilir sanatcı?... Egemen sınıf, gerceği göstermek istemezken, ben neyi oynayacağım, doğruyu mu, yoksa uyutmaları mı?... Bu köhnemiş sinema düzeninde salt üretim nasıl savunulabilir? Böyle bir ortamda üretim adına sermayeyi savunanların kendilerini asıl yaratıcı emekcilerle karşı karşıya bulmaları kacınılmaz bir sorundur.»**

Son yıllarda sinemamızın yüzünü oğartıcı filmler yapılmadı değil. Örneğin bunlardan biri **«Güneşli Batıklık»**. Süreyya Duru'nun yönettiği, senaryosunu Vedat Türkali'nin yazdığı bu film Sansür Kurulu'nun 1 Şubat 1978 günkü toplantısında tümüyle reddedildi. Yerli filmlerin TV'ye genel kural olarak cekildikten beş yıl sonra geldiğini göz önünde tutarsak, eğer sansür zorluklarını yenebilirse işçi-sinema, sendika-işçi ilişkilerinden söz eden **«Güneşli Batıklık»**ı en az 6-7 yıl sonra ekrana gelebilecek demektir.

Yılmaz Güney filmlerinin de yolunu karıncıza bu gidişle oldukca geri tarihlere atılacak. Bu durumda TV'de hangi yerli filmler gösterilecek? Doğrusu işin içinden cıkmak cok güc... Kala kala, kalıyoruz gene melodramlara, yoz aşk öykülerine, Kerime Nadir beğenisi düzeyinde bircok yoz filme. Cünkü TV'de bu ilkbahar yaz aylarında gösterilecek filmlerden birkacının yönetmeni Ertem Eğilmez, bir söyleşide şöyle diyordu: **«Baktık proje katılığı var, bu aptal seyirci yer, ya allah siyah beyazları boyayalım dedik. Senaryoyu Amerika'dan getirttik, elimize çok geç geldi, vaktimiz azdı, adaptasyon fikrimiz de gelişmiş değildi... Sadece George'u Ahmet, Margaret'i Ayşe yaptık... Senaryosu hiçbirinden de değildi tabii. Vaktimiz olsaydı belki o kadar Amerikan kokmayacaktı...»**

Bilmem TV'de yerli sinemayı anlatabildik mi?

RADYO TV YAZILARI

Oğuz Makal

haftanın filimleri

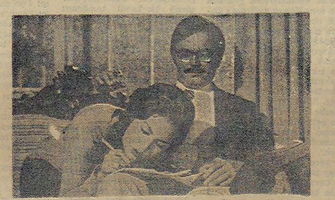

«Güllü» filminde, Ediz Hun, Türkan Şoray...

TELEVIZYONDA YERLi SINEMA

Programda, yönetmenliğini Atıf Yılmaz'ın yaptığı ve başrollerini **Türkan Şoray, Ediz Hun** ile **Süleyman Turan**'ın paylaştıkları **Güllü»** adlı film yayınlanacak.

Karadeniz'in bir köyünün yakınlarında arabası ile kaza yapan Fikret **(Ediz Hun)**, köylüler tarafından kurtarılır. İyi olana kadar kendisine bakan Güllü **(Türkan Şoray)** ile onarın örf ve adetlerine göre evlenir. Fikret, döneceğim diye İstanbul'a gider. Ve Güllü'ye beni unut diye mektup yazar. Güllü'de namusunu temizlemek ve Ahmet diye tanıdığı Fikret'i öldürmek için İstanbul'a gider ve olaylar böylece gelişir.

TELEVIZYONDA YABANCI SINEMA

Yayın tarihi: 1 Nisan 1978

Filmin adı: Körebe

Oyuncular: Rock Hudson, Claudia Cardinale, Jack Warden.

Çevrildiği yıl: 1965

Çapkın bir adam olan ruh doktoru Snow **(R. Hudson)**, bir hastayı tedavi etmek için gizli (X) Üssü'ne götürülür. Hastasını iyileştiremez ama, üssün komutanı general, ona gördüklerini unutma sını söyler. Dr. Snow'un bu askeri sırrı öğrenmesi, casusların onu izlemesine neden olur. Daha sonra bir bilginin güzel kızkardeşi Victoria ile **(C. Cardinale)** tanışan Snow, olayları araştırmaya girişir. Fakat casuslar da (X) Üssü'nü ele geçirip ölüm tehlikesi saç maya başlamışlardır. Snow ile sevgilisi zorunlu olarak korkulu bir serüvene girişirler.

«Körebe» filminden...

YERLİ YAPIM BIR KOMEDİ DİZİSİNİN ÇEKİMİ BAŞLADI

Yönetmenliğini Aydoğan Ergezen'in yaptığı ve şimdilik altı bölüm olarak çekilmeye başlanan dizi film, konfeksiyon atölyesinde çalışan yedi kızın yaşantısını anlatıyor.

Yayına girerken bir değişiklik olmazsa dizi film «Giyim Kuşam Dünyası» adı altında gösterilecek.

Güncel yaşantı içinde gelişen küçük olayların komedi havasında işlendiği filmde rol alan sanatçılar şöyle: Aytay Sertöz, Hüseyin Kutman, Melahat Özckit, Mesude Eker, Nevzer Eker, Saadet Gürses, Suna Pekuysal, Özcan Özgür, Saziye Moral, Perran Kutman, Tekin Siper, ve Yavuz Şeker.

Televizyon "çocuklar için„ yeni filim aldı

Dünyanın öbür ucundan gelen uçurtma

Televizyonda, çocuklara yönelik yapımların en iyi ve en kötü olanlarını yabancı filmlerden izleyegeldik bugüne kadar. Önümüzdeki günlerde de değişiklik yapılacağa benzemiyor.

Özellikle Amerikan yapımı programlarda; çocukları hiçbir şey ver meyeceği kesin olan, buna karşın göstirecekleri arasında en azından boşa akıtılan vakti, yanlış bilgilemeleri sayabileceğimiz çizgi filmleri hatırlamakta yarar var. Japon çizgi filmleri ise şu anda ekranlardan izlenen en 1 yi çizgi film dizileri dü rumunda. Özellikle Pinokyo'da benciliik iyilik kötülük gibi kesin çizgilerle ayrılmış dünyasında değişmez bir olgu olarak almıyor. Değişebilirliğini, celişkilerini anlayan ve onları aşmaya gayretli insan konu ediliyor **«Babam ve Usta»**mda.

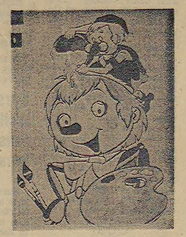

«Pinokyo»da insancil bir yorumlamayı gitmeden gösterilen özen e-lumlu...

Filmde anlatılan bir insan. Küçük bir çoban çocuk. Onun yaşam öyküsü. Öykü baba-oğul catışmasını değil, eski-yeni catışmasını konu edinmiyor. İnsanı değişmez bir olgu olarak almıyor. Değişebilirliğini, celişkilerini anlayan ve onları aşmaya gayretli insan konu ediliyor **«Babam ve Usta»**mda.

«Babam ve Usta»da hiç bir ünlü rostranın **«yıldız»** oyuncular yok. Göstersiz dekorlara hiç rastlamıyor. Filmin oyuncuları deneysiz ama usta oyuncular, olayın gerçekçi yapısı, yalın ve duyarlı anlatımı.

Ediz Hun ve Usta'mın, izleyicilerin şartlandığı anlatım biciminden farklı olmasına fazlaca şaşmamalı. Çünkü film ticari uzlaşma kaygıları taşımadan üretilmiş. Kanımca, asıl başarıları olan, kâr yasalarının yönetilen bir sinema endüstrisinden böyle bir filmin doğumuna yardımcı olan kuruluşun adı: Türk **Devlet Radyo ve Televizyon Kurumu.»**

İtalyan Devlet Radyo ve Televizyon Kurumu'nun böylesine özgün, tüketiri bir yapıtın katkısının olması, gerek **«kültür»**, gerekse **«insan»** için sevindirici bir olay.

Gün gelir bizim kurumumuzda böylesine filmler üretecek kişilere yardımcı olur. İçten dileğimiz bu. Böylelikle belki, yerleşik sinema düzeninin dışında filmlerin doğumuna da yardımcı olur. Kuşkusuz böyle filmler üretildikçe TV'de **«Yerli Sinema»**da gösterilen filmler de gönül rahatlığıyla, duygusuz, çekilmiş izlenebilir. Konunun sokası bir yana, TV'de gösterilen yerli filmler ülkemizin gerçekten yürekler acısı sinema olgusunu da belirliyor. Hani gösterilen filmler içinde **«yiğit»** bir elin beş parmağını geçmeyecek nerdeyse.

Ama bu konuda bizim denli, TRT'nin de duyarlı olduğu bir gerçek. Yeni kurulan Yerli Film Seçim Komisyonu, bu duyarlılığın acık secik örneği. Bu komisyon haftanın en az iki günü yerli filmleri izleyerek ve kaliteli olanlarını saptayarak ekrana getirecek.

Hatta Komite ilkbahar ve yaz aylarında gösterilecek filmleri saptamış bile. Sanırsınız sinemalarda görme olanağını bulamadığımız bu filmler içinde, eli ayağı düzgün filmler yok değil. Örneğin, Lütfü Akad'ın **«Doğum»** filmi. Ama ötekî filmler için (Ateş Parçası, Karagözlüm, Para, Sevenler Ölmez, Güllü vb.) şimdiden birşey söyleme olanağı yok. Yok ama, bizim yerimize bu filmlerde ya da bu tür filmlerde rol almış **«yıldız»** bir oyuncu adımıza konuşabilir belki. Sözünü etmek istediğim oyuncu Cüneyt Arkın.

Cüneyt Arkın'ın sinema emekçilerinin toplandığı sendika **SİNE-SEN**'in başkan yardımcısı olduğunu biliyor muydunuz? Evet, sinema emekçilerinin ekonomik ve demokratik kazanımları için savaşım verecek bu kuruluşun üyesi, yönetimde görevli kişisi. Türk sineması için o'nun ağzından bazı gerçekleri duymak gerçekten ilginç olsa gerek. **İnsan ilişkilerini en etkili biçimde yansıtan sinemada bu ilişkileri doğru yansıtmak bir yan tutmaktır. Ülkesinin acılarını görmeyen, bu acılardan etkilenmeyen sinemacı, nasıl etkin bir sanatcı olur ve acılarını gördüğü insanların yanında yerini almadan nasıl edebilir? Dahası, bu acılardan insanlarını kurtarmak için bir yol aramaya calışmazsa seyircisinin saygı, ilgi duymasını bekleyebilir mi?... «Aşkın Göz Yaşı filmleriyle uğraşan yapımcıların elindeyse; toplumsal gelişmelerin dışında, hatta bu gelişmelerin varlığından bile habersiz bu kültürü ve ekonomik olanakları sanatçıyı, «Kara Sevda» filmleri yapmaya zorlarsa, hammadde tefecilerin elinde her geçen gün bir fiyat artışı yarışına girmişse, hükümetlerin baskısı bütün sinema yaratıcılarını cağdışı tutkuları işlemeye zorlarsa, bir yönetmen nasıl bir film cekebilir, oyuncu ne oynar; düzeni savunan, tembell eğlendiren bir soytarıdan başka ne olabilir sanatcı?... Egemen sınıf, gerceği göstermek istemezken, ben neyi oynayacağım, doğruyu mu, yoksa uyutmaları mı?... Bu köhnemiş sinema düzeninde salt üretim nasıl savunulabilir? Böyle bir ortamda üretim adına sermayeyi savunanların kendilerini asıl yaratıcı emekcilerle karşı karşıya bulmaları kacınılmaz bir sorundur.»**

Son yıllarda sinemamızın yüzünü oğartıcı filmler yapılmadı değil. Örneğin bunlardan biri **«Güneşli Batıklık»**. Süreyya Duru'nun yönettiği, senaryosunu Vedat Türkali'nin yazdığı bu film Sansür Kurulu'nun 1 Şubat 1978 günkü toplantısında tümüyle reddedildi. Yerli filmlerin TV'ye genel kural olarak cekildikten beş yıl sonra geldiğini göz önünde tutarsak, eğer sansür zorluklarını yenebilirse işçi-sinema, sendika-işçi ilişkilerinden söz eden **«Güneşli Batıklık»**ı en az 6-7 yıl sonra ekrana gelebilecek demektir.

Yılmaz Güney filmlerinin de yolunu karıncıza bu gidişle oldukca geri tarihlere atılacak. Bu durumda TV'de hangi yerli filmler gösterilecek? Doğrusu işin içinden cıkmak cok güc... Kala kala, kalıyoruz gene melodramlara, yoz aşk öykülerine, Kerime Nadir beğenisi düzeyinde bircok yoz filme. Cünkü TV'de bu ilkbahar yaz aylarında gösterilecek filmlerden birkacının yönetmeni Ertem Eğilmez, bir söyleşide şöyle diyordu: **«Baktık proje katılığı var, bu aptal seyirci yer, ya allah siyah beyazları boyayalım dedik. Senaryoyu Amerika'dan getirttik, elimize çok geç geldi, vaktimiz azdı, adaptasyon fikrimiz de gelişmiş değildi... Sadece George'u Ahmet, Margaret'i Ayşe yaptık... Senaryosu hiçbirinden de değildi tabii. Vaktimiz olsaydı belki o kadar Amerikan kokmayacaktı...»**

Bilmem TV'de yerli sinemayı anlatabildik mi?

SAYFAYI HAZIRLAYAN: SET AJANS

Yayıncılıkta yeni bir aşama...

Kablolu televizyon yayınları geliştiriliyor

Kablolu TV yayınları son günlerde Batı Avrupa ülkelerinde ve Amerika'da normal yayınlar düzeyine çıktı.

İlk kez 1920'lerde İngiltere'de bölgesel yayınlarda kullanılan sistem, telefon şebekesini andırıyor. Yayınlar merkezden ana dağıtım birimine aktarılmakta ve evlerdeki alıcılara kadar ulaşan bir kablo sistemi oluşturmaktadır. Ekonomiklikleri ve hastlığı nedeni ile bölgesel radyo yayınları büyük yayın aparetyeri yerine, düşenen kablolar ile gerçekleştiriliyordu.

Bu sistem İkinci Dünya Savaşından sonra bölgesel TV yayınlarında kullanıldı.

ABD'de aynı yıllarda başlayan bu sistem hemen her yerde olduğu gibi büyük tekeller haline gelmiştir. İngiltere'de çok kısa bir süre popülerliğini koruyan sistem 1940 sonlarına doğru, Gloucester'de'ki sistem dışında tamamen unutuldu.

Amerikan örneklerinde ise söz konusu kuruluşlar belirli konularda uzmanlaşırken, bazı servisler yalnız bütün yayınlayıp seçme hakkı tanımışlardır. Örneğin M. Ali-Norton maçını yada Boston Senfoni Orkestrası konseri arasından seçiminizi şirkete bildirirseniz, evinizdeki alıcıdan belirli bir ücret karşılığı istediğiniz programı seyredebilirsiniz.

Son zamanlarda bunun daha karmaşık bir yolu olan **«Özel dalgalı alıcıla»**da kullanılmaya başlandı. Alıcıya yerleştirilen ve her ay belirli bir kira ödenen araç sayesinde, özel bir dalgadan verilen yayın izlenebiliyor.

Bu tür yayınların Avrupa'da da son yıllarda, daha çok küçük kasabalarda uygulandığını görüyoruz. Video bantlar aracılığı ile büyük merkezlerin arşivlerinden alınan yayınlar, belirli bir ankes yada bilinen bölgesel beğeniye göre kablo ağları ile evlere taşınıyor.

Bu yayın türü, yurdumuzda televizyon ve radyonun devlet tekelinde olmasından ötürü çeşerli değil. İstediğinizi seyredebileceğiniz **«Kablo-TV»** sistemi yurdumuzda gelişirse, TRT yayınları karşılarında güçlü bir rakip bulacaklardır. **Bu da yayınların olumlu bir düzeye gelmesini etkiler kanısındayız.**

Yeni bir belgesel hazırlanıyor

KÜÇÜK KARADENİZLİ

Televizyon kültür bölümü, Orhan Tuncel'in yönetiminde yeni bir belgesel hazırlıyor. Çekim calışmaları şu sıralar tamamlanan filmin yapımcısı ise Süleyman Soydan.

Karadeniz'de cok güç koşullarda gerceklestirdiği belirtilen filmin cekimi sırasında yapım ekibi günlerce denizin ortasında rüzgar ve yoğmur altında calışmalarını sürdürmüşler.

Filmde dünya balıkcılığının Türkiye balıkcılığı ile karşılaştırılması, balıkcı sorunları, balıkcıların kara üstündeki yaşantıları, kooperatiflesme hareketleri, teyfalar, kaptanlar, avlanma yöntemleri, ve deniz ürünlerinden yararlanma biçimleri görüntülenivor.

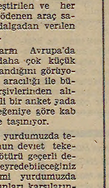

«Balarısı»

bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PAZARTESİ 27 MART 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09 Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1722

Faşistler tarafından öldürülen savcı yardımcısının cenazesi Ankara'da onbinlerce Anti - Faşistin katılımıyla kaldırıldı

Öz'ün cenaze töreninde faşist yuvaların dağıtılması istendi

CENAZE TÖRENİNE. ECEVİT, KARAKAŞ, BAYÜLKEN, YARGI ORGANLARI BAŞKANLARI VE GENELKURMAY BAŞKANI EVREN DE KATILDI

İzlenimler

Faşist yuvalar bu kanda boğulacaktır

Turgut KAZAN

Doğan Öz'ün cenaze töre ni hukuk devletine ve de mokrasiye sahip olmanın muhteşem bir tablosuydu. Binler ve onbinler hem vakurdular hem kararlıydılar. Yüz

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

ANKARA (İSTA)

Geçtiğimiz hafta içinde faşistler tarafından öldürülen Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün cenazesi dün dü zenlenen bir törenle memleketi olan Afyon Sultandağı'na gönderilmiştir. Öz'ün yakınları, hukukçular, memurlar, işçiler, öğretmenler ve öğrenciler ile teknik elemanların katıldığı cenaze töre-

ÖZ'ÜN YAKINLARI, HUKUKÇULAR, MEMURLAR, İŞÇİLEER, ÖĞRETMENLER, ÖĞRENCİLER VE TEKNİK ELEMANLARIN KATILDIĞI TÖRENDE FAŞİST KATİLLERDEN HESAP SORULMASI İSTENDİ VE «YARGI GÜCÜNDE NİCE DOĞAN ÖZ'LER VARDIR» DENİLDİ

ninde Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Başbakan Bülent Ecevit, Bakanlar, CHP'li Parlamenterler de hazır bulunmuşlardır. Faşizme karşı bir kitle gösterisine dönüşen cenaze töreninde yapılan konuşmada «Yargı gücünde nice Doğan Öz'ler vardır. Yargı organları, güçlerini, Öz'ün öldürülmesine, ulusun her kesiminden gelen asil tepkiden almaktadır» denilmiştir. Onbinlerce kişinin

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

FAŞİZM NASIL ÖLÇÜYOR

Faşist katliamlar, cinayet şebekelerinin eylemleri. Ankara'da, yığınsal olarak, protesto edildi. MHP ve Ülkü Ocak larının kapatılması istemi yinelendi. Onbinlerin katıldığı bu protesto eylemi, bütün illerica güçleri, demokrasi taraftarlarını bir kez daha dayanışmasını, güç ve eylem birliği önemini daha da artırıyor. Bugün, faşist hareket, devletin polisine ve savcısına karşı hanhar ve planlı cinayetler işlemeyi göze alabiliyorsa, bu her şeyden önce, onun hedefini, iktidarı «zorla» ele geçirme volunda yürüdüğünü gösterir. İskenderci Türk'den sonra MİSK'in elc sa vaşı tehditleri, Ülkü Ocaklarının, «bundan böyle kendi bildikleri yoldan gideceklerini» açıklamaları, duyusal, günübirlik, rasgele çıkışlar olarak ele alınamaz.

Hükümet, Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz'ün katledilmesinin, diğer savcıların görevlerini aksatmayacağını umduğunu söylüyor. Bu umut gerçekçi değildir. **Faşist hareket, bugün, Türkiye'de, demokrasi güçlerinin ama öncelikle ve özellikle hükümetin nabzını ölcüyor.**

Cevşek ve kırcıklı tutumlarda sıraz edilirse, işçi sınıfının, halk yığınlarının ev lemleri körelttilmeye calıştır sa, işçi sınıfı savaşımının uzaktan yakından hicbir ilgisi bulunmayan maocuların, bozguncu unsurların yanlış ve zararlı tutumları mahkum edilmezse, MHP ve Ülkü Ocakları, faşist yuvalar kapatılmaz ve devletin tüm kademeleri faşistler den temizlenmezse, faşizme karşı etkin savaş verilemez.

Sili benzeri hükümet devrilmesinden söz edenlere, böylesi bir tehlikeye karşı canlı, somut, acil ve örgütlü savaştan başka yol yoktur. MHP'nin **«büyük yürüyüş»**üne izin verilmemeli, faşist yuvaların tümü derhal kapatılmalı, 141 ve 142 nci maddeler kaldırılmalı, İşçi Sınıfı Partisine yasal calışma olanağı tanınmalıdır.

Politika

ULUKIŞLA BELEDİYE BAŞKANI'NA FAŞİSTLER SALDIRDI

★ **FAŞİSTLERE SİLAH TEMİN ETTİĞİ BELİRTİLEN' APİLİ BOZDOĞAN BELEDİYE BAŞKANI'NIN MHP NİĞDE İL YÖNETİM KURULU ÜYESİ OLDUĞU ACIKLANDI**

★ **GAZİANTEP'TE İKİ İGD ÜYESİNE MAOCULAR SALDIRDI**

HABER MERKEZİ

CHP'li Ulukışla Belediye Başkanı Rüşeyin Dikmen, faşistlerin saldırısına uğramıştır. AP'den Bozdoğan Belediye Başkanlığına seçilen Önder Anıl'ın ise Niğde MHP

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Polis memurunu öldüren 3 "ülkücü„ faşist yakalandı

★ **YAKALANAN FAŞİSTLERDEN HALİL EROĞLU, SUÇUNU İTİRAF ETTİ**

İSTANBUL, (İSTA)

Topkapı'daki Atatürk Öğrenci Sitesinde görevli polis memuru Ahmet Şakir Gülgüner'i 19 Mart günü tabancası ile öldürmekten sanık «Ülkücü» faşist yakalanmıştır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin verdikleri bilgilere göre polis memuru Ahmet Sahin Gülgüner'i öldürmek suçundan yakalanan ülkücüs faşistlerden Gürmen Akın ve Halil Eroğlu'nun İDMMA'de Mustafa Karakuş'un ise Ortaköy Eğitim Enstitüsünde öğrenci oldukları belirlenmiştir. Emniyet yetkilileri Halil Eroğlu'nun suçunu itiraf ettiğini bildirmişlerdir.

Yapılan acıklamaya göre 3 faşist önce Beşiktaş'tan 34 YZ 286 plaka'lı bir otomobil calmışlar ve Atatürk Öğrenci Yurduna gelmişlerdir. Yurt kapısında görevli polisler tarafından aranmak istendiklerinde Gürmen Akın ad la faşist, kaçmaya çalışmak daha sonra polisler tarafından yurt cevresinde yapılan aramada ta bancası ile birlikte yakalanmıştır. Gürmen Akın yakalanıp yur da getirilirken polislere ateş acılmış ve polis memuru Ahmet Şakir Gülgüner öldürülmüştür.

Gürmen Akın isimli faşistin kaçmasini sağlamak için ateş açtıklarını söyleyen Halil Eroğ-

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

1 Mayıs Kıbrıs'ta da kutlanacak

★ **DENKTAŞ'IN NEJAT KONUK'U YENİDEN GÖREVE GETİRECEĞİ BİLDİRİLİYOR. MUHALEFET PARTİLERİ İSE «ERKEN SEÇİM» İSTEMİNDE BULUNUYORLAR**

Kıbrıs'ta, 1 Mayıs İşçi Bayramı, 1958'den bu yana ilk kez bu yıl yığınsal olarak kutlanacaktır.

Kısaası DEV-İŞ olan Kıbrıs Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu tarafından yapılan açıklamaya göre, 1 Mayıs İşçi Bayra-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Atatürk Öğrenci Sitesi önünde bir polis memurunu öldüren 3 «Ülkücü» faşist yakalandı...

DİSK'e bağli sendikaların yürütme kurulları 20 Mart "faşizme ihtar„ eylemini değerlendirdi

ANTİ-FAŞİST MÜCADELE YIĞINSAL EYLEMLERLE DAHA DA ETKİN OLARAK SÜRECEK

★ **DİSK'e bağlı sendikaların ortak açıklamasında, Sosyal - Demokratların etkin anti-faşist savaşım vermeyeceği, ancak, faşizme karşı olan Sosyal - Demokratlara anti-faşist mücadelenin inatla ve kararlılıkla öğ retileceği belirtildi..**

★ **Gönen toplantısından sonra yapılan açıklamada, «Faşizme karşı mücadele faşizmin kökü kazınıncaya, kaynağı kuruyuncaya kadar DİSK'in gündeminden indirilmeyecek tir» denildi...**

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı sendikaların Yürütme Kurullarının 20 Mart günü gerçekleştirilen «Faşizme İhtar» eylemi ve bu eyleme karşı çıkışları değerlendirmek üzere Gönen'de yaptıkları ortak toplantı dolayısıyla bir açıklama yayınlanmış, ve DİSK, üyesi bütün sendikaların Yürütme Kurulu üyeleri ve DİSK Yönetim Kurulu'nun iş bırakma eylemini sonuna kadar desteklediklerini belirtmişler, Açıklamada, anti - faşist mücadele nin sosyalist dünya görüşü doğrultusunda kitlesel eylemlerle daha da etkin bir şekilde sürdürülmesinin DİSK'in DİSK'in gündeminden indirilmeyeceği vurgulanmıştır. Sosyal - Demokrat görüşün faşizme karşı etkin ve yeterli bir mücadele veremeyeceği de belirtilen açıklamada, «Faşizme karşı içtenlikle kar da gerçek anti - faşist mücadelenin nasıl arcağını inatla ve kararlılıkla öğretme ye devam edeceğiz» denilmiştir.

DİSK'e bağlı sendikaların Yürütme Kurullarının toplantısından sonra yapılan açıklamada

haftalık
hüseyin dilek

Elbette bir borç var

Sosyal - demokrat lider «Biz iktidar oluşumuzu özgürlükçü demokrasiyi yaşatmak, iç barışı kavuşmak ve ülkenin gelişmesini toplumsal adalet içinde kurtarmak isteyen hal kımıza borçluyuz. Başka hiç kimseye ödeyecek diyetimiz yoktur» diyor. Sayın Ecevit'in bu talih siz çıkışında yer alan kavramları teker teker ele alalım:

«Biz, iktidar oluşumuzu» sözüyle CHP'nin iktidar olduğunu iddia ediyor. CHP'li bakanların bile bu iddiayı savunabilmeleri olanaklı değildir. Bir partinin iktidar olabilmesinin vazgeçilmez koşulu kendi programını uygulayabilmesidir. Oysa günümüz koşullarında bırakalım CHP'yi, CHP programımın gerisinde olan yeni hükümet bile kendi programını tam olarak uygulayamamakta dır. Bu nedenle ne CHP, ne hükümet henüz iktidar olabilme aşamasına gelememişlerdir. «Özgürlükçü demokrasiyi yaşatmak» tan sözediyor Ecevit. «Yaşatmaktan da öte, acaba sosyal - demokrat ilder «özgürlükçü demokrasi»nin Türkiye'de var olduğuna gerçekten inanıyor mu? Eğer en azından kendi programını ve daha önceki deneçlerini unutmamışsa, inanmaması gerekir. 141-142 nci maddelerin yürürlükte olduğu, genel grev baskının tanınmadığı, devlet kademelerinin faşistlerin kişisel altında bulunduğu koşullar da özgürlükçü demokrasiyi yaşatmak» iddiaları inandırıcı değildir. Gündeinde olan, sınırlı demokrasinin yaşatılması ve tüm anti - demokratik unsurlardan kurtarılmasıdır.

«İç barışa kavuşmak» ise sosyal - demokrasi anı siyasal görüşünün, hedef saşırması ve şaşırtmasının bir ifadesidir. «İç barış» kavramı sermaye sınıfı ile işçi sınıfı arasında işbirliği, zıt siyasal görüşler arasında uzlaşma bitlik» ya da «siyasi barış» anlamına da gelmektedir. Bazı seçenler bu kavramı eyeter artık. Kardeş kavgası bitsin» şeklinde dile getirmektedirler. Verilen kavgalara «kardeş kavgası» değil, buhranın ve faşist tırmanışın sınıfsal kaynağı olan işbirlikçi tekelci sermaye ve emekçi güçleri, faşist güçler karşısında, sömürülen ve faşist bakılara karşı olan demokrasinin savunucusu işçi sınıfı ve ulusal demokratik güçler arasındaki sınıf savaşımıdır. «İç barış» adı altında uzlaşmaz sınıflar ve görüşler arasında denge kurma, işbirliği oluşturma politikası her zaman için çeşitli sınıf ve güçlerin emekçi halk ve demokrasi güçleri üzerindeki baskısını daha da yoğunlaştırmasını, kendi egemenliklerini daha da güçlendirmesini sağlamıştır. Yok eğer, iç barışı, can güvenliği, özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi, düşüncelere karşı saygı anlamını taşıyorsa, o zaman bu özgürlükler, bunları yok etmeye yönelik faşist hareketi etmek gerekir.

«Ülkenin gelişmesini toplumsal adalet içinde» sinlandırması ise, ancak bu amaca ulaştırmayan ekonomik politikaların terkedilmesi ile olanaklıdır. Cumhuriyet tarihimiz boyunca aşınarı bir arpa boyu yol emperyalizme bağımlılık, toplumsal adaletsizlik ve eşitsizliklerin artırılması, demokrasinin boğazlanması pahasına alınmıştır. Bu durumun tek sorumlusu, bir avuç işbirlikçi tekelci sermayenin sahibi, büyük çoğunluk ise hiçbiri ile aracı, tefecilerdir. Ülkenin gelişme biçimi, yönü ve düzeyini kendi sınıfsal aşırı kâr ve çıkarlarına göre düzenleyen bu sorumluların ege menliğine, bu sömürü, kâr ve baskı düzenine kar şı bir politika iktidar olmadıkça, sayın Ecevit'in de özlediğine inandığımız gelişme ne hızlandırılabilir, ne de gerçekleştirilebilir. Kaldı ki «toplumsal adalet içinde hızlı kalkınma» vaad edenler bu gün tam tersini yapmakta, emperyalist sermaye nin dayatığı politikaları izleyerek halkımızın yaşam ve çalışma koşullarını daha da acılaştırmaktadırlar.

HALKIMIZ NELER İSTİYOR, NELER BULUYOR?

Evet, halkımız demokrasi, can güvenliği, sı narsız özgürlük, toplumsal adalet içinde ge lişme istiyor. Fakat başta işçi sınıfımız ol mak üzere, tüm emekçi halkımız kendisine bu yönde vaadde bulunanların hükümet olunca kaşı tatlı yoldan kalkınma politikasını izlemeye devam ettiklerini de görüyor. Ve sosyal demokrasi yı, hükümetteki uygulamasıyla değerlendiriyor. Bu başlıklarda işçi sınıfımızın buhranından kurtulun şun ve insanca bir yaşama ulaşmanın tek yolu olarak önerdiği sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen savaşımı daha da kitleselleşiyor.

Sayın Ecevit, «biz iktidar oluşumuzu halkımı za borçluyuz. Başka hiç kimseye veya hiç bir ku rulışa borcumuz yok» sözüyle sosyal - demokrasi nin halkı nasıl görmek istediğini açığa vuruyor. Halk soyut ve sınıflar üstü bir kavram değildir. İşçi sınıfı halkın en devrimci ve en örgütlü, en savaşkın kesimidir. Eğer CHP, kendi ağırlığında bir hükümet kurabilmişse bunu başta işçi sınıfı, bilinçsiz kitlelere borçu değildir. Bu hükümetin kurulabilmesi öncelikle MC'nin düşürülmesiyle mümkün olabilmiştir. MC'yi düşüren ise 1'ler değil, halkımızın örgütlü, bilinçli, savaşkan kesimlerinin mücadeleleri olmuştur. İşçi sınıfının ulusal ve sendikal örgütlerinin en başta yer aldığı bu savaşım içinde halkımızın diğer kesimlerinin, üretici köy lülerin, öğretmen ve memurların, teknik elemanların, gençliğin, bukuk ve bilim adamlarının, kadınlarının ilerici örgütleri boyu boyunca yer almışlardır. 1 Mayıslarda, DGM ürünleşiyle, «Demokratik hak ve özgürlükler için mücadele mitinglerin»yle ve diğer kitlesel gösterilerle yüz lerce yüzlerce ilerici yurtseverin kanıyla somut lanan bu savaşım düşürmüştür MC'yi. Yeni hükümet bu boşluğu kuruluşuyla kimse bu gerçeği inkar edemez ve değiştiremez.

Bu nedenle, CHP ağırlıklı hükümetin, eğer demokrasiden yanaysa, ulusal demokratik güçlerle ebette borcu vardır. Bu borç devletin ve toplumun ezenlerine değil, ezilenlerine aittir. 141-142 nin kaldırılması olmak üzere demokrasinin geniş letilmesidir. Hükümet, en başta onun ağırlıklı kanadı faşist hareketi tüm örgütlenmeleriyle ezmeye yönelik kararlı bir politika izleme diği sürece borcunun altında ezilecektir. İşbirlikçi tekelci sermayenin de istediği budur; hükümet ii ve özellikle CHP'yi, halkımızın en ilerici ve devrimci kesimlerinden teorik ödarek kendi program ve politikasına ters düşürmektir.

Hükümet başta kalmak ve iktidar olmak istiyorsa, «toplumsal» adalet içinde gelişmeyi hızlandırmak» ve demokrasiyi yaşatırmek istiyorsa, sa kendi dışındaki demokrasi güçlerine dayanmak zorundadır. İşyerlerinde, bürolarda, kırsal alanlarda, okullarda örgütlü olan ve özgürlük düşmanlarını yakından izleyen (CHP'liler dahil) güçlere dayanmadıkça devleti ve toplumu demokratikleştirebilmesi, 3 yıla yakın süren faşist işgali kırması olanaksızdır.

DEMOKRASİNİN SAVUNUCUSU GENİŞLETİCİSİ ÖRGÜTLÜ İŞÇİ SINIFIDIR.

Bilgeler, kanıtlar ortadayken sosyal - demokrat liderler hâlâ daha «bazı tedhişçiler kanlı eilerini adalete uzatana» devletin tahrip etmeye yönelikilerini göstermişlerdir, «anarşiye karşı tarafsız, eşit ve etkin bir mücade le», «şiddetin kaynağına inme» gibi ifadelerle somutlanan hedefi şaşırmış bir politika izlemektedirler. Cumhuriyet Savcı yardımcısını kaldıran şun ve insanca bir yaşama ulaşmanın tek yolu olarak önerdiği sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen savaşımı daha da kitleselleşiyor.

«Politika'yı yaygınlaştırma» kampanyamızın boşluca gerekçelerinden birinin de, Politika'yı yaygınlaştırmanın demokrasi savaşımını güçlendirmek anlamına geldiği gerekçesi olduğu hatırlanacak. Bugün politika eşitsizliğe, anti-faşist savaşımda önde gitmek Politika'nın görevidir zöten. Gazetenin, bu görevini okurlarından aldığı güçle kararlılıkla sürdürebilmesi, «Neden Politika'nın durusmuun cevabı önümüzdeki günlerde daha da billurlaşacak.

Büyük ilgi göre ve kitap haline getirilmesi için çeşitli mektuplar, İstemler gelen **Türk Nazileri ve 1960 Darbe Girişimi** yazı dizimiz, konuyla ilgili mektuplar alıyoruz. Kompanyanın bilincine, kararlılıkla izlendiği bölgelerdeki hâlinen ses geliyor. Gazetemizin ilgisi artan bu bölgelerde sürekli olarak doğ ki yeni talepler biçimini alıyor. Ancak bu sorunda daha yapacak çok şeyimiz var. Okurlarımızın, ikinci okur kazandırma işini bitirip de eldeyiştir ele almalarını, gibi vaktinden önce rahatlıktan sonra ücüncü, dördüncü ve daha fazla okur kazandırmak için de çaba göstermeleri gerek. Bayi danışmanlarının dikkatle yapılması işi de sürdürülmeye. Bu konuda okurlarımızın yardımları, bayiden Politika'yı sürekli talep etmeleri, bir engel çıkarsa, pek cok okurumuzun ve gönüllü Politika dağıtıcılarının gibi vaktinden önce kapanan gazeteye bildirmeleri gerekli. Dehşetsi savaşımında cok önemli bir araç olan gazetemiz Politika'yı ücra bölgelerdeki tanıdıklarımıza göndermeye de ihmal etmemeliyiz. Örnek yapılan bir okur kazandırma belgisini ve **«Politika'yı yaygınlaştırma»** kampanyasının, hele fedaimin tırmanış içinde olduğu şu günlerde gereken bilinç ve kararlılıkla ele alınması zo runluluğunu bir kez daha tekrarlıyoruz.

Hatırsay yeni bir sohbette buluşmak dilleğiyle.

Politika'DAN MEKTUP

Anti-faşist savaşım ve basın

Politika okurları, özellikle de Politika ile birlikte hergün diğer gazetelere de bir göz atanlar, faşist saldırganlığın tırmandığı geotişmiz, hatta bu boyunca, anti-faşist savaşımda basının yeri ve öyleyeri üzerine düşünmüş olmalılar. Yine okurlarımız, herhalde bu savaşımda gazeteleri Politika'nın özel yerini de iyiye çıkardılar. Pek cok okurumuzdan, hatta sürekli okurumuz olmayan demokratik kişi ve örgütlerden konuyla ilgili yahılar, görüşler geldi. Hepsi, son faşist tırmanış sırasında Politika'nın gösterdi başardığına, özellikle son hafta, ilerici basında bile yer yer gözlenen bir ürkeklik ve sözde «tarafsızlık» tuzağını aşındığına dikkati çekiyorlardı.

«Politika'yı yaygınlaştırma» kampanyamızın boşluca gerekçelerinden birinin de, Politika'yı yaygınlaştırmanın demokrasi savaşımını güçlendirmek anlamına geldiği gerekce si olduğu hatırlanacak. Bugün politika eşitsizliğe, anti-faşist savaşımda önde gitmek Politika'nın görevidir zöten. Gazetenin, bu görevini okurlarından aldığı güçle kararlılıkla sürdürebilmesi, «Neden Politika'nın durusmuun cevabı önümüzdeki günlerde daha da billurlaşacak.

Büyük ilgi göre ve kitap haline getirilmesi için çeşitli mektuplar, İstemler gelen **Türk Nazileri ve 1960 Darbe Girişimi** yazı dizimiz, konuyla ilgili mektuplar alıyoruz. Kompanyanın bilincine, kararlılıkla izlendiği bölgelerdeki hâlinen ses geliyor. Gazetemizin ilgisi artan bu bölgelerde sürekli olarak doğ ki yeni talepler biçimini alıyor. Ancak bu sorunda daha yapacak çok şeyimiz var. Okurlarımızın, ikinci okur kazandırma işini bitirip de eldeyiştir ele almalarını, gibi vaktinden önce rahatlıktan sonra ücüncü, dördüncü ve daha fazla okur kazandırmak için de çaba göstermeleri gerek. Bayi danışmanlarının dikkatle yapılması işi de sürdürülmeye. Bu konuda okurlarımızın yardımları, bayiden Politika'yı sürekli talep etmeleri, bir engel çıkarsa, pek cok okurumuzun ve gönüllü Politika dağıtıcılarının gibi vaktinden önce kapanan gazeteye bildirmeleri gerekli. Dehşetsi savaşımında cok önemli bir araç olan gazetemiz Politika'yı ücra bölgelerdeki tanıdıklarımıza göndermeye de ihmal etmemeliyiz. Örnek yapılan bir okur kazandırma belgisini ve **«Politika'yı yaygınlaştırma»** kampanyasının, hele fedaimin tırmanış içinde olduğu şu günlerde gereken bilinç ve kararlılıkla ele alınması zo runluluğunu bir kez daha tekrarlıyoruz.

Hatırsay yeni bir sohbette buluşmak dilleğiyle.

Öz'ün cenaze töreninde faşist yuvaların hamüslu ve özverili bir çalışma hayatının olduğu belirtilen konuşmada «Onun, yasalardan sapmama iltesine kar şı geliştirilen bitaktım olumsuz girişimler, arkadaşımızın sindirilmesini amelleyememiş tir. Doğan Öz bütün baskılara rağmen kararlı bir savaşım vermiştir» denilmiştir.

Başbakan Bülent Ecevit i le hükümetin diğer üyeleri Öz'ün ailesine başsağlığı dilemiş, ölümünden duydukları üzüntüyü bildirmişlerdir.

30 bin kişi dolaylarındaki kortej, daha sonra Başbakanlık önünden yürüyüşe geçmiştir. Yürüyüş sırasında kortej'in en önünde yer alan Öz'ün oğlu Osmanlı büyük bir fotoğrafı taşımıştır. Yü rüyüşe katılanlar yol boyunca, «MHP ve Ülkü Ocakları kapatılsın», «Faşizme geçit yok», «Faşist katillerden hesap sorulmalı», «Doğan Öz'ler ölmez», «Faşist yuvalar dağıtılsın» şeklinde sloganlar atmışlardır.

YÜRÜYÜŞ VE CENAZE NAMAZI

Adalet Bakanlığı önünde yapılan törenden sonra Doğan Öz'ün bayraga sarılı tabutu cenaze arabasına konarak, Maltepe Camisine götürülmüş ve burada cenaze namazında arkasından ilerici demokrat kitle örgütleri ile gençlik ku rulusları ve onbinlerce Anakaralı faşizmi lanetleyerek yürümüştür.

İlerici ve demokrat örgütler Savcı Yardımcısının faşist katillerinin yakalanmasını isteyen sloganlara yapılan yürüyüşten sonra Mal tepe Camiine gelinmiştir. Cenaze namazında yürüyüşe katılmayan ve önceden sonra kaba le camiye gelen Başbakan Bülent Ecevit bazı Bakanlar ve DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli de hazır bulunmuşlardır.

Adalet Bakanlığındaki törenden Maltepe Camisine kadar geçen sürede bir yağmur ve soğuk altında yürüyen onbinlerce Ankaralı cenaze namazı sırasında da yağmura rağmen dağılmadan beklemişlerdir.

TÖRENDEN SONRA

Maltepe Camii'nde kılınan namazdan sonra Öz'ün cenazesi bir ambulansa konarak toprağa verilmek üzere memleketi olan Afyon Sultandağı ilçesine gönderilmiştir. Cenaze namazında hazır bulunanlar Öz'ün tabutunu taşıyan arabayı Ankara dışına kadar izlemek ve yürüyüşe devam etmişlerdir. Onlarla de Emniyet yetkilileri buna engel olmuştur. Yapılan saygı duruşundan sonra kalabalık sessizce dağılmışlardır.

Karadeniz

(Baştarafı 1. Sayfada)

bu yıl hava koşullarının olumsuz olmasından dolayı iptal edilmiştir. Rekoltenin bu yıl, 49.7 milyon tonda kalması beklenmektedir.

Baş fiyatın saptanmasıyla ilgili olarak Ziraat Odaları Karadeniz Bölge Temsilcisi Şevki Yücel bir açıklama yapmış ve baş fiyattan çok az ürreticinin yararlanabileceğini belirterek baş fiyatın yanında bir de ortalama fiyat sapı tanması ve bu ortalama fiyatın yüksek tutulmasını istemiştir.

Ziraat Mühendisleri Odası Samsun Şubesi ise, yayınladığı bildiride, üretimin, imalât ve pazarlamanın ürretici tarafından yapılabilmesi ve üreticilerin aracının elîne düşmemesi için üretici birlik lerinin ya da kooperatiflerinin kurulmasının zorunlu olduğunu belirtmiştir. Üretilen tütünün depolarda çürümemesi için üretimin ve tütün kalitesinin önceden planlanması gerektiğini bildiren Ziraat Mühendisleri Odası Samsun Şubesi, bir fon kurulmasını ve üreticinin fiyata dayalı ve fiyat dışı desteklenme yolunu gidilmesini istemiştir.

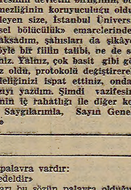

BAŞSAĞLIĞI

Güngör Susuluoğlu 14 Mart 1978'de yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak aramızdan ayrıldı.

Başımızsık ve Demokrasi mücadelemizde yaşayacaktır.

Ailesi ve arkadaşlarına beş sağlığı dileriz.

Bakırköy Akşam Ticaret Lis. Öğ.

Türk-Atlantik Derneği Başkanı Pekin'e gitti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Türkiye'de NATO'nun propagandasının yapılması için kurulmuş bulunan Türk-Atlantik Derneği Başkanı Pekin'i ziyaret etmektedir. Dernek Başkanının, Pekin'deki bir de heyet bulunmaktadır.

TÖB-DER

(Baştarafı 1. Sayfada)

İşçi sınıfımız öncülüğündeki örgütlü emekçi halk hareketine dayanmayan anlayışlarin faşizmin demir ökçeleri altında ezileceğini tarih yeterince kanıtladı.

Ülkemizi faşizmin karanlığına, çaresizliğine asla teslim etmeyeceğiz. 20 Mart'ta olduğu gibi bu amaç uğrunda ve diğer emekçi kardeşlerimizle birlikte faşizme karşı direnişi yükseltmeye, bu uğursuz tarihin cöp sepetine atmaya kararlıyız faşizme geçit vermeyeceğiz.»

GAZİOĞLU'NUN AÇIKLAMASI

TOB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, 20 Mart faşizme ihtar eyleminin, nükümete değil faşist gerici güçlere karşı olduğu iddiasını tekrarlamış, ancak Başbakan Ecevit'in «Nedeni pek belli olmayan bir biçimde bu Anayasayı eylemeye karşı bir tutum takındığını» söylemiştir.

Beraberinde Başkan Yardımcısı Süleyman Yaşar olduğu halde, Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası'nın 10. Genel Kurul toplantısına katılmak üzere Kıbrıs'a giden TOB-DER Başkanı Gazioğlu, Türk Haberler Ajansı muhabirine verdiği demeçte, faşizme ihtiar eylemlinden sonra da faşist saldırıların devam etmesinin, eylemin haklılığını ortaya çıkardığını söylemiştir.

Kıbrıs sorununa da değinen Gazioğlu, bu sorunu emperyalizmin çıkardığını belirterek, «Kalıcı bir barışın bağımsız, bağlantısız ve iki top lumlu devletinin oluşmasına dayanan federatif bir çözümle gelecediğini savunmuştur.

Anti-faşist mücadele

(Baştarafı 1. Sayfada)

işlevlerini hâlâ sürdürmesi olduğu bildirilmiştir. DİSK'in Faşizme İhtar eylemi bu kanlı saldırıları düzenleyen yuvaların dağıtılması ve sal dırıların sona erdirilmesi, a kanlarının sonuna kadar savunucusu olacağız. Onlara DİSK güvenesi içinde sonuna kadar sahip çıkacağız. Haklarının savunucusu olaca ğız....

uyulamalara karşı olan

Bütün anti - demokratik DİSK'in emperyalizmin ve o nun silahlı bekçisi faşizme karşı koyduğu ihtar eylemi nedeniyle anti-faşist olduğunu söyleyenler, bize yönelilen eleştirilerin yanlış adrese yapıldığını bütün kamuoyuna çok yakında anlayacaklar...»

Sovyetler Birliği

(Baştarafı 1. Sayfada)

ba gösterildiğini söylemiş «Sovyetler Birliği ile ticaretimiz çok ileri bir safhadadır. Daha da artırılacaktır» demiştir. Sovyetler Birliği ile iki tür ticaretimiz olduğunu, bunlardan birincisinin sanayi tesislerinin tamamının değerinin de yılık ticaret bilelerinin saptanması ve uygulanması olduğunu belirten Ticaret Bakanı Köprülüler geçen yıl Sovyetler Birliğinden 67 milyon 540 bin dolarlık ithalat, 55 milyon 438 bin dolarlık ihracat yapılabildiğini kaydetmiştir.

Teoman Köprülüler Yanlı Dergisi'nin sorularına verdiği cevaplarda Türkiye'nin Sovyetler Birliğine olan ticaret yönünün kısmının bu yıl Sovyetler Birliği'ne satılması hakkında ön hesaplar yapmış bulunduğunu, Sovyetler Birliği'nin de bu konuda tarihsel değerlendirmeler yaptığını söylemiştir.

Soru — Sovyetler Birliği ile genel ticari durumunuzu özetler misiniz?

Cevap — Sovyetler Birliği ile iki tür ticaretimiz var. Birincisi 1967'de yapılan sanayi tesislerinin fi nansmanlarının ödenmesi ve daha sonra 1972'de yapılan Ankara - İskenderun Çelik Tesisleri için sağlanan finansmanın ödenmesini kapsıyor. Diğeri ise yıllık ticaret bilelerinin saptanması ve uygulanması var. Bu sene ticaret hacmimizi büyük çapta artıracağımız umuyoruz. Karşı lık ticaret hacmimiz 300 milyon dolar civarında gerçekleşmesine çalışıyoruz. Bu rakkam geçen sene 110 milyon dolardı. 57.540 milyon dolarlık ithalat, 55.438 milyon dolarlık ihracat idi.

Soru: Esas itibariyle SSCB' den neler alıyoruz?

Cevap — Esasiden genellikle gübre ve demir alırdık. Bu sene bunların arasına ham petrol ile petrol ürünlerini katmak niyetindeyiz. Geçen sene 17 milyon dolarlık demir aldık. Bu yıl bu miktarı 25.30 milyon dolara yükseltmek niyetindeyiz.

Soru — SSCB bizden ne sasun almak istiyor?

Cevap — Geleneksel fı racat maddelerimiz yanında bu sene liisteye wolfram'u da ilâve etmek istiyorlar. Bildiğiniz gibi wolfram'ı, Etibank, Uludağ'daki madenlerinden çıkarıyor. Stratejik maddeolarak kabul edilen wolfram'un çıkarılmasında Etibank'ın karşılaştığı güçlükler var. Bunların giderilmesi gerekiyor. Sovyetler wolfram'ın bir nebze işlenerek belli bir tenöre getirilmesini ondan sonra ihraç etmemizi istiyor. Bu hususlar üzerinde çalışıyoruz.

Soru — Türkiye'den bugday istendiği de doğru mu?

Cevap — Evet, Türkiye'nin bugday stokundan 1,5 milyon tonluk kısmını Sovyetler'e satabileceği hakkında ön hesaplar yapmış bulunuyoruz. Sovyetler Birliği 1978-79 ve 80 yılları için hazırlanacak olan bir plana bağlanmamızı öneriyor. Bu bir çerçevede ele alınacak.

Soru — SSCB'nin ticarî sanayii ile de ilgilendiği doğru mu?

Cevap — Evet, SSCB Heryet i İstanbul'daki tekstil tesislerini gezdi. Yetkililer bizden birçok tekstil mamulü alabileceklerini bildirdiler. Hatta Moskova'da bunu organize edebilmek için bir tekstil fuarı açılması düşünülüyor.

Soru — SSCB'nin uçak ve traktör satma hususunda ise bir gelişme var mı?

Cevap — Traktör ve uçak satmak istiyorlar amma, uçak Hava Yollarını ve ulaştırma Bakanlığını ilgilendirdiği için bu konuda bir cevap veremiyorum.

Soru — Sovyetler Birliği ile ticaretimiz çok ileri bir safhadadır. Daha da artırılacaktır. Bu konuda bir gelişme var mı?

Cevap — Hayır, ayrıca Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi heyetler arasındaki görüşmelerde dar bozazlarla karşılaşıldığı hallerde hemen diplomatik müdahalelerin yapabileceğini ve sorunların çözümlenebileceğini söyledi. Ama böyle bir dar boğaza rastlamadık.»

Ulukışla Belediye Başkanı'na

(Baştarafı 1. Sayfada)

İl Yönetim Kurulu üyesi olduğunun ortaya çıkması üzerine savcılık soruşturma açmıştır. Ankara'da 3 yere patlayıcı madde bırakıldığı da ileri sürülmüştür.

Tümünün Ülkü Ocakları üyesi oldukları bildirilen faaliyetlerinden dolayı Ömer Faruk Akcan'ın yetkililerin alındığı ve yerine Ali Aygar'ın atandığı öğrenilmiştir.

İZMİR'DE

★ Karşıyaka pazar yerinin üstünün kapatılmamasını, protesto eden ve belediyenin kiracılara rinden fazla işgaliye parası aldığını öne süren Karşıyaka pazarı esnafı dün boykot yapmış tır.

GAZİANTEP'DE

★ Gaziantep'te maocular dün yoldan geçen İGD üyelerine sal dırarak **Duran Kara** ve **Kasım Kırkıl** adlı iki İGD üyesinin ya ralanmasına neden olmuşlardır. Maocuların daha sonra polis ile girdikleri çatışmada bilgisi belirtilmiştir

Federal Almanya sendikalarında 240 bin Türkiyeli işçi örgütlü

★ KÜÇÜK İŞLETMELERDE SENDİKAL ÖRGÜT BULUNMADIĞI DİKKATE ALINIRSA TÜRKİYELİ İŞÇİLERİN SENDİKALAŞMA ORANI YÜZDE 50'NİN ÜZERİNE ÇIKIYOR

★ TÜRKİYELİ İŞÇİLERİN BÜYÜK BİR BÖLÜMÜ METAL İŞÇİLERİ SENDİKASINDA ÖRGÜTLÜ

KÖLN (ANKA) Alman Sendikalar Birliği DGB'nin Düsseldorf'daki merkezinden yapılan açıklamaya göre Federal Almanya'da çalışan 500 bin kadar Türkiye-döal örgüt bulunmadığı dikkate alınırsa Türkiyeli işçilerin sendikalaşma oranı yüz de 50'nin üzerine çıkmaktadır.

Türkiyeli işçilerin 130 binlik büyük kesimi Metal İşçileri Sendikası içinde örgütlüdür ve bu işçiler Neden Württemberg eyaletinde halen sürdürülmekte olan 80 bin işçinin katıldığı büyük grevde önemli bir rol oynamaktadır. Bilindiği gibi Federal Almanya'da yalnız sendikalı işçiler grev yardımı aldığından, bu toplusözleşme müzakerelerinin yapılan biçimde sürdürülmüş olmasında sendikalaşmanın artırılmasının büyük payı vardır.

Bu yıl yapılan iş yeri işçi temsilciliği seçimlerine Türkiyeli işçilerin aktif olarak katılacakları ve 1975'de seçilen Türkiyeli temsilci sayısının bu yıl iki kat artarak 2 binin üzerine çıkacağı tahmin edilmektedir.

Demokratik Örgütlerden Haberler

ADIYAMAN'DAKİ DEMOKRATİK ÖRGÜTLER DAYANIŞMA KARARI ALDILAR...

Adıyaman ilinde bulunan demokratik örgütler bundan sonraki çalışmaların güç ve eylem birliğinde oulunma kararı almışlardır.

Dayanışma kararı alan demokratik örgütler şunlardır.

TOB-DER, TÜS-DER, TÜM-DER, POL-DER, Adıyaman Şubeleri, Şoförler Derneği

Demokratik Örgütlerin dayanışma kararına DİSK'e bağlı Basyen ve TÜRK-İŞ'e bağlı teksif Sendikası da katılmıştır.

TÜM-DER BAYBURT ŞUBESİ «SENDİKALAR VE KAMU GÖREVLİLERİNİN SENDİKA HAKKI» KONULU BİR SEMİNER DÜZENLENDİ...

Bayburt TÜM-DER Şubesince «Sendikal ve Kamu Görevlilerinin Sendika Hakkı» konulu Seminer Bayburt'ta yapılmıştır. Anadolu'nun bir dünyeyici kitlesi tarafından ilgiyle izlenen Seminerde konuşan Şube Başkanı Mithat Müftüoğlu 1965 yılında Kamu kesimine ilkuf olarak verilen kısır sendikal hakkın 12 Mart faşizmiyle geri alındığını belirtmiş özetle şunları söylemiştir:

«Gelişen çağa bağlı olarak memurun emeğinin niteliği de değişmiş, ağırlaşan yaşam koşulları da buna eklenince memurlarda da işçi statüsüne gçme eğilimi belirmiştir. Bugün memur, katsayı artışları derece kaydırmaları ve yakacak zamları ile avutulmak istenmektedir.

Memurların 657 sayılı Devlet memurları yasasında yapılacak değişiklikle işçi statüsüne alınması, bu kesimi grevli toplusözleşmeli Sendikal hakkına kavuşturmuş olacaktır. Bu uygulama ise Demokrasinin sınırlarını da genişletecektir.

KARLI KÖYÜ KALKINMA KOOPERATİFİ KÖY-KOOP'A KATILMA KARARI ALDI...

Keşan'a bağlı Karlı Köyü Kalkınma Kooperatifi Genel Kurulu geçtiğimiz hafta içinde yapılmış, büyük ilgiyle izlenen Genel Kurulda KÖY-KOOP Edirne Kooperatifler Birliğine katılma kararı alınmıştır.

Çeşitli demokratik örgütlerden temsilcilerinin katıldığı Genel Kurulda konuşmacılar Kır yoksullarının, Köy emekçilerinin KÖY-KOOP'ta birleşmeleri gerektiğini vurgulamışlar Üyelerin özellikle Traktör sorunlarının bir an önce çözümlenmesini istemişlerdir.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI «İNŞAAT MÜHENDİSLERİNİN EKONOMİK VE MESLEKİ SORUNLAR İÇİNDE EZİLDİĞİNİ» BELİRTTİ...

İnşaat Mühendisleri İzmir Şubesi, İnşaat Mühendislerinin gerek ekonomik, gerekse mesleki sorunlar içinde ezildiğini belirterek Kamu kesiminde görevli olan Mühendislerin özgürce örgütlenemediklerini Sendika seçemediklerini değişen ekonomik koşullara göre ekonomik mücadele veremediklerini bildirmiştir.

İnşaat Mühendisleri İzmir Şubesinden yapılan açıklamada, ücretlerin fiyat artışlarının gerisinde kal dığı da belirtilmiş **«Özel kesimde projeci veya küçük müteahhit olarak çalışanlar ise, istikrarsızlığın doğurduğu karabors•mın ve büyük tekellerin gös. terdiği yönde her geçen gün ufalmaktadırlar»** denilmiştir.

POL-DER DENİZLİ ŞUBESİ KONGRESİ YAPILDI...

Bundan bir süre önce kurulan POL-DER Denizli Şubesi 1.Olağan Genel Kurulu geçtiğimiz hafta içinde yapılmış, Başkanlığa İsmail Sönmez getirilmiştir.

Şube Başkanı İsmail Sönmez yaptığı kısa konuşmada polisin tarafsızlığının korunmasını, siyasal iktidarların aleti durumuna düşürülmemesini istemiş, taraflı tutumu belirlenmiş, bu tutumu kanıtlanmış yöneticilerin görevlerinden alınmaları gerektiği vurgulamıştır. Daha sonra yapılan konuşmalarda polisin halkın polisi olması istenmiştir.

TÖB-DER OĞUZELİ ŞUBESİ KONGRESİ YAPILDI...

Gaziantep-Oğuzeli TÖB-DER Şubesi Genel Kurulu 18 Mart günü yapılmış yapılan seçimler sonunda «Birlik ve Dayanışma» Grubu»nun ağırlıkta olduğu bir liste yönetime gelmiştir.

Yeni Yönetim Kurulu Genel Kurulda aldığı kararlarda, tüm ülkede süren faşist terörü ve onun bir parçası olan İstanbul Üniversitesindeki katliamı netrtle kınarnış, faşist buk ve terörün ancak MİP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, Hükümetin faşist saldırılar üzerine tutarlı ve cesaretle gitmesi, ve tüm anti-faşist, anti-emperyalist güçlerin eylem birliği ile son bulacağına inanıldığı vurgulanmıştır.

Aliağa'da toplu sözleşme görüşmelerine başlanıyor

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası İzmir Şube Temsilcisi Yusuf Yüce Aliağa Rafinerisinde çalışan 1500 işçiyi kapsayan toplusözleşme görüşmelerinin 7 Nisan 1978 günü Ankara'da başlanacağını söylemiştir.

Aliağa'da toplusözleşme yetkisinin sendikalarında olduğunu belirten Yüce, MİSK'in faşist yönetimlerini eleştirmiş Aliağa'da oynanmak istenen oyunların geçit bulmadığını ve bulmıyacağını açıklamıştır.

Kalfa, çırak ve ustalık kursuna 6 yılda 30 bin kişi katıldı

İSTANBUL (İSTA)

Genç işçilerin, kalfa ve çırakların sorunları giderek artarken İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun son olarak yayınladığı rakamlara göre, usta, çırak ve kalfa kurslarından 1973, 1974, 1975, 1976, 1977 ve 1978 Ocak sonuna ka dar toplam 30241 kişi mezun olmuştur.

Ayrıca İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuran işsiz sayısının ise Ocak ayı içinde 61897 olduğu ve bunların 8593'ünün kadın olduğu açık lanmış ancak 3403 kadının bu ay içinde işe yerleştirilebildiği belirtilmiştir. Kurumca kayıtlı olan işsiz sayısı ise 142. 438'dir. Bunların 16.169'u kadın, 126.269'u da erkek'tir.

Kıbrıs'ta Arplast grevini polis kırmak istedi

LEFKOŞA (İSTA)

Kıbrıs Dev-İş Federasyonuna bağlı Arplast Plastik işçilerinin 60 gün önce başlattıkları grev polis desteği ile kırılmak istenmiştir.

Fabrika dışından kiralık grev kırıcıları getiren işveren Ahmet Bağcı grevi kırmak istemiş; buna engel olmak isteyen sendikacılar ise polis zor kullanarak tutuklamıştır. Tutuklanan sendikacılar arasında bulunan Dev-İş Federasyonu Genel Başkanı Hasan Sarıca bir gün sonra serbest bırakılmış; ancak grev kırıcıları yeni provokasyonlara yeltenmiştir.

Arplast Plastik İşçilerinin grevlerinin kırılması tehdidini kamuoyuna bir açıklamayla duyuran Dev-İş Federasyonu, Polis'in tutumunu kınamış, Dev-İş'in gerekli önlemleri aldığını belirtmiştir.

Erdemir işçileri uyarılıyor

Erdemir işçilerinden Hacı Süleyman Demir, basına ve kamuoyuna yazılı bir açıklamada bulunarak, işçilerin, Şükrü Özbayrak ve adamlarının tahin emellerine karşı uyanık olmalarını istemiştir.

Demir, açıklamasında özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«Şükrü Özbayrak ve çetesi, Erdemir işçileri arasında bölücülük, dil ve din gibi ayrımlar yaparak, işçileri bölmek ve birbirleriyle döğüştürmek istemektedir. Bütün bunları, birtakım karanlık güçlerle planladığını gözlerimizle gördük. Arkadaşlar, oyuna gelmeyin. Sizleri de içki içirerek, daha başka çirkin şeylere başvurarak benim durumuma düşürmek isteyebilirler. Benim isminden bahsedilerek, hergün yapılmasını bir sağcı gazetede ash astarı olmayan işçilere, grupların adına saldırıda bulunulu. Sağ basında adımdan bahsedilerek yayınlanan iddiaların asli yoktur. Sizlerin de aynı durumla karşı karşıya getirilmemeniz için uyarıyorum.»

Maden-İş, iki işyerinde grev kararı aldı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Toplu Sözleşme Dairesinden alınan bilgiye göre, sendikanın Ankara Bölge Temsilciliğine bağlı Alpres ve Erkunt işyerlerinde grev kararı aldığı öğrenilmiştir.

Maden-İş'in Toplusözleşme görüşmeleri devam ederken, çeşitli bölge temsilcilikleriine bağlı Singer, Çelik Montaj, Küçük Motor, Elba, Maysan, Erzu, Nursan ve Isı Cihazlarında uyuşmazlığa gidildiğini belirten ilgililer bu arada 46 işyerinde çalışan toplam 7965 işçi adına toplusözleşme görüşmelerinin sürdürüldüğünü ve 2.400 işçinin çalıştığı 14 işyerinde yetki beklendiğini söylemişlerdir.

Öte yandan, Maden-İş'in Kocell 7. Bölge Temsilciliği sınırları içinde kurulu Kandıra Timtaş işyerinde çalışan 70 işçinin Maden-İş'te örgütlendikleri ve yine sen dikanın Sefaköy 16. Bölge Temsilciğine bağlı Net Civata, Hidromak ve Bobisan işyerlerinde yetki alındığı belirtilmiştir.

Maden-İş'in grev ve lokavtlar sonucu, 62 işyerinde bağıtlanan Toplusözleşmelerin redaksiyon çalışmalarının bitirildiği ve imzaya hazır hale getirildiği bildirilmektedir.

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın üyesi NESTLE işçilerinden bir grup fabrika önünde.

Ülker ve Nestle'de toplusözleşme imzalandı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası, İstanbul'da kurulu Ülker Bisküi Fabrikasında ve Nestle'de çalışan üyeleri adına toplusözleşme imzalamıştır.

Sendika yetkililerinden alınan bilgiye göre, Uzlaşma Kurulu kararının, gerek Sendika Yürütme Kurulu gerekse Ülker işçileri tarafından reddedilmiş olması sonucu, yeniden yapılan görüşmelerde varılan son durum işçilerin oylarına sunulmuş ve işçilerin büyük çoğunluğu tarafından kabul edilmiştir.

İmzalanan toplu iş sözleşmesine göre, Ülker işçilerinin ikinci yıl 75 lira olmak üzere iki yıl için toplam 155 lira zam yapılıyor.

Öte yandan, yılda üç maaş tutarında ikramiye ile izin parasından başka 1.000 lira izin harçlığı ve dini bayramlarda 500'er lira bayram harçlığı ödenmesine dair hüktmlerin de bulunduğu toplusözleşmeden 1500 işçi yararlanacaktır.

Öte yandan Gıda-İş Sendikasının, İstanbul Feriköy'de yaptırdığı 1. Nestlé Okulu'nun Fabrikasında da toplu iş sözleşmesi imzaladığı açıklanmıştır.

İmzalanan toplu iş sözleşmesine göre, işyerinde çalışan vasıfsız işçilerin saat ücretlerine birinci yıl; 9,5, ikinci yıl; 7 Nestlé okulunu bitirenlerin saat ücretlerine birinci yıl; 10, ikinci yıl; 7,5 lira ve ustaların saat ücretlerine de birinci yıl; 10,50, ikinci yıl; 8 lira zam yapılmıştır.

Öte yandan yapılan sözleşme ile işyerinde çalışan tüm işçilerin saat ücretlerine her yıl olmak üzere 30 kuruş kıdem zamı ilave edilmesi hükmü getirilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği'nde grev başladı

ANKARA (İSTA)

Atatürk Orman Çiftliğine bağlı yoğurt-süt, şarap fabrikaları ile Çiftlik satış mağazasında çalışan 190 işçi dün grevе başlamıştır.

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş'in yetkili olduğu işyerlerinde greve başlangıç nedeninin işverenin uzlaşmaz tutumu olduğu bildirilmiştir.

Tek Gıda-İş Sendikası Orta Anadolu Merkez Şubesi Sekreteri Mehmet Yurtsever, 1977 Ağustos'undan beri görüşmelerin sürdürüldüğünü belirtmiş, Uzlaştırma Kurulu'nun aldığı kararı sendikanın kabul ettiğini ancak işverenin buna uymadığını söylemiştir.

4000 işçi bildiri dağıtıyor...

"Maden-İş'e kurban can, can canlarım benim,,

BİR İRADE BEYANININ ÖYKÜSÜ

İSDEMİR

★ İSDEMİR'DE 7 YIL SÜREN FAŞİST BASKI VE TERÖR, HİÇ BİR GÜCÜN ÖĞRETEMEDİĞİ ACI GERÇEĞİ ÖĞRETMİŞTİR İSDEMİR İŞÇİLERİNE...

★ BU BASKILARIN BİRİKİMİ, İSDEMİR İŞÇİSİNİ, PATLAMAYA HAZIR BİRER VOLKAN HALİNE GETİRMİŞTİR. BU BİRİKİMİN GÖZYAŞARTICI BİR SAHNESİ ANLATILMADAN GEÇİLEMEZ:

-3-

İSDEMİR'de savaşım sendika değiştirme savaşımının boyutlarını cattan aşmıştır. Çünkü ondbinlerce işçinin ağzından toplusözleşme dönemi olma sına rağmen ücret konusunu zam ko nusunu çok az duyarsınız.

İSDEMİR işçisinin çoğunluğunu doğu, güneydoğu ve günseyden gelen toprakran yeni kopmuş hatta bir ayağı köyde insanlardan oluştuğu gerçeği göz önüne alınırsa bu politikleşme insanı şaşırtabilir.

Böyle sosyo-ekonomik yapının ürünü olan yeni işçi diyebileceğimiz bu kitledeki sendikal disiplini, ve nitelik düzeyini görünce insan hayrete düşebilir. Ama İSDEMİR gibi teknik ilerlemenin dev boyutunu gözler önüne seren tesiste çalışan insanın bu modern tesiste çalışırken her .bir kı manda düşmeine bırasında düşünce ceperinin bir adım daha genişlediği düşünülürse sadece bu etken düşündürüse şaşıracak hiç bir şeyin olmadığı, bu gelişme ve yetkinleşmenin zorunlu olduğu rahatça anlaşılabilir. Hele fişlerin insanlık düşmanı, işçi düşmanı olduğunu bazılarına anlatmak için girtlağınız parçalanıncaya kadar konuşmak, yazmak zorunda olmanıza rağmen, İSDEMİR işçisinin faşist terörü, faşizmin işçi düşmanı yüzünü, günün yirmi dört saatinde tiklerinde duyduğu, yaşamak için, var olmak için bu baskı ve zorbalığı karşı savaşmak zorunda olduğu olgusu düşünülürse bu uyanışta şaşılacak bir şeyin olmadığı daha da çok görülebilir.

— İşçiler faşistlerin hayali fabrikalar kuruyoruz, bu fabrikaya işçiler ortak olmak zorundadır deyip cebren her ay maaşından yüzlerce lirasının kesildiğini görmüştür.

— Disiplin kurullarında işçileri işten attırmak için işverenden daha bas kın çıktıklarını görmüştür.

— İşçilerin en haklı ücret taleplerine «Devleti mi soyacağız» «Hazineyi mi boşaltalım» dediklerini ve hoşlarının etrafında kimler tarafından soyulduğunu, kimler tarafından yağmalandığını görmüştür, 150 kuruşluk zam larla toplusözleşme imzalanıp nasıl satıldıklarını görmüştür.

— En önemlisi sınıf ve kitle sen dikası Maden-İş saflarında kenetlenerek nasıl yenilmez bir güç haline gelebileceklerini görmüş ufukları açılmıştır.

Yani İSDEMİR'de 7 yıl süren faşist saltanat hiç bir gücün öğretemediği acı gerçekleri öğretmiştir onlara. Demokrat gazeteden, liberal gazeteye, masal anlatan renkli resimli yoz gazetelere kadar hiç bir gazeteyi elinde taşıyamamanın ne acı olduğunu öğrenmiştir.

Bu baskıların birimi İSDEMİR işçisini patlamaya hazır birer volkan haline getirmiştir. Bu birikimin göz yaşartacı sahnesi anlatılmadan geçilemez.

İSDEMİR'in tümü.e işçilerce SAHA denir. Karayolları demiten bir olan var dır ki bu da Saha'nın içindedir. İşçiler fabrikaya Payas'tan, Erzin'den, İskenderun'dan Osmaniye'den 50 km'den fazla yol olan Hatunyie'den bamliyö taniyle (işçilere ait), otobüslerle, minibüslerle taksi dolmuşlarla gelir ve Karayolu denilen bu meydan, her gün saat 16'da vardiyadan çıkan, vardiyaya gelen en az onbin işçinin yığıldığı mahşeri bir kalabalık meydana getirir.

İşte bu meydanda 23 Şubata kadar hep Çelik-İş bildiri ve gazete dağıtırdı. Her işçi bu bildiri ve gazeteleri istemese de almak zorunda kalırdı. İçinden yırtıp atmak gelse, yırtamazdı.... Bu kurat haline gelmiş uygulamayı MSP'li müdür zamanında bir organizasyondur.

Ve işte "Maden-İş 23 Şubat'ta bu meydanda Çelik-İş geleneğini; anlatmaya gerek görmediğimiz kili kırk yaran bir organizasyonla, paramparça etti. 4000'e yakın işçiyi dev gibi kenetleyerek bildiri dağıtımını sağladı. Dost işçinin yüreğine kuvvet veriken Çelik-İş'in faşist milisilerini dalarını bile cikartamayacak hale getirdi, eylem boyunca tek bir terslik çıkaramadıkları gibi, karşı gruplaşmalar bile yapamadılar. Bu gün İSDEMİR işçisi için İSDEMİR'de yaşamayanların hiç bir zaman anlayamayacakları önemli bir gündü.

Bildiri dağıtımı bitip, herkes büyük bir coşkuyla bozmak istemiş, Karayollarında Özdemir-İş'in bildiri ve gazeteleriyle dağıtmak istemiş ancak sonuc hüsran olmuş, faşistler bütün hunharlıklarıyla önlerine gelene saldırmışlar kafalar kırılmış, silahlar patlamış ve o muhşeri kalabalık cil yavrusu gibi dağıtılmıştı faşistlerce. Silah deposu haline getirilmiş Çelik-İş'in satış mağazasının bu Karayolları denilen meydanın ortasında yer aldığı düşünülürse burada bildiri dağıtma eylemının önemi daha rahat kavranabilir, Çelik-İş sendikacılar ellerini kollarını sallaya sallaya Saha'ya girebilirken ve müdürlerle kolkola Saha içinde dolaşabilirken Maden-İş'in Saha ya girebilmesi, hele hele en binlerce bildiriyi içeri sokması başlı başına bir zaferdi.

Bu zaferin özellikle, Gİ ney Lübnan'a karşı girişilen İsrail saldırısını protesto eden gösterilere katılan kişiler oldukları bildirilmektedir.

Japonya Çin'i resmen protesto etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin'in geçenlerde yaptığı nükleer denemesi nedeni ile Japonya Çin'i resmen protesto etmiştir. Japonya'nın protestosunu Çin'e sunan Japon Dışişleri Bakanlığı, patlamadan doğacak zararın ödenmesini talep etme hakkının saklı tutulduğunu belirtmiştir. Bilindiği gibi geçen yıl yapılan benzer bir patlama sonucu Japonya'nın bazı bölgelerinde çok yüksek dozda radyoaktivite tesbit edilmişti. Bu arada Çin'in denemeler içinde yeraltı bu patlamadan doğan radyoaktif bulutların.- Alaska'dan sonra ABD'nin Colorado ve Wyoming eyaletlerine de ulaştığı bildirilmektedir. Bu eyaletler de radyoaktivitenin 6-8 kat artttığı kaydedilmiştir.

Sovyetler silahlanma önerilerine dikkat gösterilmesini istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin resmi organı Pravda gazetesi, Batı ülkelerini, Sovyetler Birliği'nin son silahsızlanma önerilerine, nötron bombasının yapımından karşılıklı olarak vazgeçme, barışcı amaçlarla yapılan nükleer yeraltı denemelerine moratoryum kavma ve bütün devletlerinin nükleer silah yapımını aynı anda durdurma önerilerine karşı çıkmaya devam etmiştir. Pravda gazetesi, Sovyetler Birliği'nin ABD ile, stratejik silahlarının sınırlandırılması üzerine yeni bir anlaşma yapılmasına ve Orta Avrupa'da silah indirimi görüşmelerine büyük bir önem verdiğini söylemiştir. Gazete, Batı'lı basın organlarının ve Pekin'in, «Sovyet tehlikesi» iddialarının asılsız olduğunu belirtmiş ve, «Sovyet tehlikesi üzerine çıkarılan iddialar, dünyadaki olumlu süreclerin gelişmesini baltalayarak tehlikeli silahlanma yarışını sürdürmek isteyenler tarafından yayılmaktadır» demiştir.

BM Namibya'nın bağımsızlığını istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi'nin Lusaka'da yaptığı toplantıda alınan kararlarda, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin eski lahi kuvvetlerinin Namibya'yı işgalline son vermesi istenmiş ve Namibya'nın bir an önce bağımsız bir ülke olarak ilan edilmesi gerektiği belirtmiştir. BM Namibya Konseyi'nin Lusaka top lantısına katılanlar, Güney Batı Afrika Halkları Örgütü'nü (SWAPO), Namibya halkının tek siyasi temsilcisi olarak tanıdıkları ni yeniden belirtmişlerdir.

ÜÇ ÖĞRENCİYE İSKENCE YAPILMIŞ

Londra'da bir acıklama yapan Kilise yetkilileri, Namibya'da bulunan irkçı Güney Afrika rejimi polisinin, üç Namibyalı öğrenciye üç gün süreyle elektrik işkencesi yaptıklarını acıkla mıştır.

Disiplinsiz davrandıkları gerekçesiyle gözaltına alınan öğrencilerin, paraları olmadığı için okul forması satın alamadıkların haber verilmiştir. Polisin, üç öğrenciyi de formaları bulunmaması nedeniyle gözaltına aldığı ve yaşları 18'in altında olan üç cuklara, tüm yaşamlarını etkileyecek işkenceler uygulandığı bildirilmiştir.

Dünya Halkları Irkçılığı kınadı

Dünyanın en geniş örtü Birleşmiş Milletle... çağırısı üzerine bütün dün ya halkları ırkçılığı kınadılar. 21 Mart'ta, Afrika'nın güneyindeki ırkçı basku ve sömürünün son bulmasını istendi, buralardaki halklarla dayanışmanın güçlendirileceği belirtildi.

Ancak ırkçılık yalnız bu ralarda yürütülmüyor. Dün ya halkları ve ilerici güçler, «insan hakları» lafını ağzından düşürmeyen ABD yöneticilerine, Wilmington'lu 10'lar, John Harris, ve daha nice insan hakları savunucusunu neden hapsettiğini sordu, ve bun ların birakılmasını için ey leme geçti. Her ülkenin de mokratik kamuoyu, ırkçılık konusunda bildiriler yayınladı.

Siyonist katliam sonuçları: 1200 ölü 265 göçmen

İsrail'in Güney Lübnan'a girişiği saldırının bilançosu, 1200 ölü, onbinlerce yaralı ve 265 bin göçmen olarak açıklandı. Bu arada Beyrut'da konut sorunu had safhaya ulaşırken, HM askerleri de bölgeye girmiş bulunuyordu. Falanjistler, İsrail birliklerinin boşaltılkları yerlere kendilerinin yerleşmesi için çabalarken, Begin'le Carter görüşmesi de bir hayli olaylı geçti. ABD yetkilileri, bölgedeki uzun vadeli çıkarlarını düşündüyor ve Begin'e: «Hayalı biraz geri çekil de, planlarımız tıkırında gitsin» dü yordu.

Rodezya'da geçici kukla yönetim organı kuruldu

Rodezya'da üç uzlaşmacı siyah lider ile ırkçı Smith arasında varılan anlaşma sonucu, kukla bir yönet organı kuruldu.

Ancak, ırkçılıktan cı emperyalistler dışın yönetimi hiç kimse ... or. Yarı-sever Do... he, gerçek bağımsızlığa dek savaşımı sü ce- ğini açıklarken, il güç ler bu savaşımda ın ya nında olduklarını bildiri yorlar.

Karamanlis önceden tedbir mi alıyor?

Geçtiğimiz hafta içerisinde, Yunanistan Parlamentosuna bir tasarı sunan Başbakan Karamanlis'in Yeni Demokrasi Partisi, «şiddet eylemlerine karışanlara» ağır cezalar verilmesi ve polis yetkilerinin genişletilmesi için girişimlerde bulunduğu, EDİK, PASOK ve YKP'nin karşı çıktıkları tasarı, demokratik kamuoyunun de tepkisine yol açtı. Karamanlis ise, amacının iç huzuru korumak ve demokrasiyi savunmak» olduğunda ısrar ediyordu.

Fransız seçimlerini sağ az fakla kazandı

Fransa seçimlerinde parlamento çoğunluğunu yine sağ partiler ele geçirdiler. Seçim sistemi yüzünden sol partiler ile sağ partiler arasındaki oy farkı kazanılan sandalye farkından çok daha düşük.

Fransız Komünist Partisi ve Sosyalist Parti seçimlerden sonra yaptıkları açıklamalarda, uğraşlarını aksatmadan sürdürecklerini söylemişlerdir.

F.Alman Metal işçileri başarı ile direniyor

Federal Alman Metal işverenlerinin uzlaşmaz tutumu yüzünden 110 bin Metal İşçisi greve çıktı. Aralarındaki 10 bin kadar Türkiyeli işçi de omuz omuza savaşma katılıyor. IG-METALL Sendikası, grev sırasında işçiler için özel programlar hazırladı.

Kömür işçileri kazandılar

ABD'de uzun bir zamandan beri devam eden 165 bin kömür işçisinin grevi sona erdi. Yeni sözleşmenin, işçi ücretlerine önemli zamların, sağlık ve barın işlemlerini ivirenlerin üstlenmesini, ve emeklilik konusundaki ayrımların kaldırılmasını getirdiği açıklandı.

Bu arada Jimmy Carter'in de çok istediği Taft -Hartley Yasasını açıkça işletmediği de ortaya çıkıyordu. 165 bin kömür işçisi, ülke çapında büyük destek gören bir grev sırasında işçiler için özel programlar hazırladı.

Pravda: 'Ortadoğu'daki top sesleri Washington'a ulaşmıyor

Mısır israil'le görüşmeleri sürdürmek isteğinde

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dün Mısır Güvenlik Kurulunun yaptığı toplantıdan sonra toplantı hakkında bir açıklama yapan Mısır Dışişleri Bakanı, Musa'ın İsrail'le başlattığı görüşmeleri sürdürmek isteğinde olduğunu söylemiştir. Mısır Dışişleri Bakanı, bu görüşmelerin sürdürülebilmesi için, Mısır Hükümetinin İsrail'in tutumunun ne olacağını beklediğini, bu arada özellikle İsgal edilmiş bu lunan topraklardaki ve Gi ney Lübnan konusundaki tu tumunun ne olacağını bekle diğini belirtmiştir.

Bu arada İsrail Hükümeti dün toplanarak, Begin - Carter görüşmesinin sonuçlarını ele almıştır. Toplantıda, Wiezman'ın hazırladığı yeni hükümet formülü konusunda da ele alınmasının beklendiği bildirilmiştir. Toplantıda görüşülecek konular arasında Güney Lübnan topraklarının durumunun da bulunduğu bil dirilmiştir.

PRAVDA: «ORTADOĞUDAKİ TOP SESLERİ ANLAŞILAN WASHINGTON'A ULAŞMIYOR»

Bu arada Soyetler Birliği Komünist Partisi'nin resmi

Pravda gazetesi, Begin-Carter görüşmesi ile ilgili bir yorum yayınlamış ve, «İşler öyle bir yön aldı ki, sanki Gü ney Lübnan'dan top sesleri Washington'a gelmemişe ben ziyor» demiştir. Pravda Begin'in Batı Şeria'dan çekilme yeceğini işgal edilen Arap top raklarında askeri kasabalarının yapımının sürdürüleceğini, ve bağımsız Filistin Devletinin kurulmasını reddettiğini açıkladığına işaret ederek, «bu görüşmelerin sonuçları, aslında, ABD'nin Tel Aviv'e yardakçılık yaptığını göstermiştir,» demiştir.

İŞGAL TOPRAKLARINDA BASKI

Bu arada İsrail yetkilileri işgal altındaki Arap topraklarında, Araplara karşı baskı yöntemleri kullanmaya devam dürmektedirler. Navallah ve Nablus'daki İsrail askeri mah kemelerinin, 13 Arabı, Filistin direnişç hareketi ile temas ları bulundukları gerekçesi ile ağır hapis cezalarına çarp tırmıştır. Bilindiği gibi şimdi ye dek bir çok Arap aynı bi çimde mahkemelere verilmiş ve ağır hapis ya da para cezalarına çarptırılmışlardı. Bu Arapların özellikle, Gi ney Lübnan'a karşı girişilen İsrail saldırısını protesto eden gösterilere katılan kişiler oldukları bildirilmektedir.

Etiyopya ülkesini tamamen kurtardı

★ KÜBA EKONOMİK YARDIMA HAZIR OLDUĞUNU AÇIKLADI

Etiyopya, 8 ay önce Somali Birliklerinin işgaline uğrayan Güney ve Güney-Doğu bölgelerindeki topraklarını, tamamen kendi kontrolü altına aldığını bildirmiştir. Adis Ababa'dan yapılan açıklamaya göre, Ogaden'deki son direniş noktaları da ortadan kaldırılmıştır. Açıklamada, Etiyopya'nın tekrar kontrolü altına aldığı bölgelerde yaşamın normalleştirildiği de belirtilmiştir. Savaş nedeni ile güç edenlerin köy ve kentlere geri dönmeye başladıkları ve Cibuti'ye giden demiryolunun da hizmete açıldığı belirtilmiştir. Somali'nin müdahalesinden önce, Etiyopya'nın dış ticaretinin % 60'ının bu demiryolu ile yapıldığı bil dirilmektedir.

Bu arada Küba Dışişleri Bakanı, Etiyopya Haber Ajansına verdiği bir demeçte, Etiyopya devriminin zaferinin, bütün Afrika halklarının özgürlük ve sosyalist değişim uğrundaki savaşlarının zaferi olduğunu belirterek, «Küba'lı teknik uzmanlar, inşaatçılar, doktorlar, öğretmenler, Etiyopya'nın ekonomik kalkınmasına ak tif olarak katılacaklardır demiştir.

NOTRON BOMBASI ABD'DE DE KINANIYOR

★ SOSYALİST ÜLKELER BİLİM ADAMLARI NÖTRON BOMBASINA KARŞI ÇIKTILAR

Washington'da Pentagon binası yakınlarında nötron bombasının yasaklanmasını isteyen bir gösteri yapılmıştır. Gösteriye sol duran polis, göstericilerden 23 kişiyi tutuklamıştır. Gösteride, ABD hükümetinin silahlanma yarışına son vermesi ve yumuşama politikasının izlemesi istenmiştir. Diğer ülkelerde olduğu gibi ABD'de de nötron bombasına karşı son zamanlarda çok sayıda gösteri yapıldığı bildirilmektedir. Bu arada, Hollanda'da acılan imza kampanyasına 1 milyondan çok insanın imza attığı ve nötron bombasını kınadığı bildirilmektedir. Aynı zamanda daha bir çok ülkede benzer imza kampanyaları tamamen kendi kontrolü altına aldığını bildirmiştir. Adis Ababa'dan yapılan açıklamaya göre, Ogaden'deki son direniş noktaları da ortadan kaldırılmıştır. Açıklamada, Etiyopya'nın tekrar kontrolü altına aldığı bölgelerde yaşamın normalleştirildiği de belirtilmiştir. Savaş nedeni ile güç edenlerin köy ve kentlere geri dönmeye başladıkları ve Cibuti'ye giden demiryolunun da hizmete açıldığı belirtilmiştir. Somali'nin müdahalesinden önce, Etiyopya'nın dış ticaretinin % 60'ının bu demiryolu ile yapıldığı bildirilmektedir.

Bu arada Küba Dışişleri Bakanı, Etiyopya Haber Ajansına verdiği bir demeçte, Etiyopya devriminin zaferinin, bütün Afrika halklarının özgürlük ve sosyalist değişim uğrundaki savaşlarının zaferi olduğunu belirterek, «Küba'lı teknik uzmanlar, inşaatçılar, doktorlar, öğretmenler, Etiyopya'nın ekonomik kalkınmasına ak tif olarak katılacaklardır demiştir.

Sovyet Cumhuriyetlerinde yeni anayasalar hazırlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'ni oluşturan cumhuriyetlerde yeni anayasa tasarılarının hazırlanarak toplum içinde tartışıl maya başlandığı bildirilmiştir. Bu tasarıların, geçen son baharda kabul edilen yeni Sovyet Anayasası temelinde hazırlandığı ve tartışıldıktan sonra cumhuriyetlerin meclislerinde ele alınacağı belirtilmektedir.

Bilindiği gibi geçen sonba harda Sovyetler Birliği anayasası, bütün Sovyetler Birliği çapında tartışmaya açılıktan sonra son biçimini almış ve kabul edilmişti. Sovyetler Birliği'ni oluşturan Cumhuriyetlerde de şimdi kendi anayasalarını bu yeni anayasa temelinde yenilmeyi yenilemek üzere tasarılar hazırladıkları ve her cumhuriyette kendi tasarılarının toplum tarafından ele alınarak incelendiği bildirilmektedir. Bu incelemelerden sonra top lanacak olan cumhuriyetlerin meclislerinde de anayasa tasarılarının ele alınacağı ve son biçimlerinin verileceği a çıklanmıştır.

ABD renklilerinin yürüyüşü sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'de kızılderililerinin, siyahların ve göçmenlerin temsilcilerinin katıldığı uzun protesto yürüyüşü sürmektedir. ABD'deki azınlıkların uygulanan baskıları protesto etmek için ABD'yi bir baştan bir başa geçmek üze re Sanfrancisco'dan başlayan yürüyüş Washington'da sona erecektir. Yürüyüşçilerin, binlerce millik yolun üç te birini geçtikleri bildirilmektedir. Yürüyüşçüler, protesto yürüyüşlerine başlarlarken, yöneticilerin ve kamuoyunun dikkatini azınlıkların sorunlarına çekmek istediklerini açıklamışlardı. Yürüyüş 11 Eylül'de başlamıştı.

ABD kömür grevi işvereniere 300 milyona patladı

ABD'de kömür işçileri yapılan son sözleşme önerisini onay lamak üzere işçi ve işveren sendika

İnan Ecevit hükümetinin dış politikasının ana hatlarının henüz açıklığa kavuşmadığını iddia etti

★ AP BİTLİS SENATÖRÜ, SAVUNMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYININ GECİKMESİ HALİNDE, TÜRKİYE'NİN ABD İLE OLAN İLİŞKİLERİNİN VE TESİSLERİN DURUMUNUN CİDDİ BİR BİÇİMDE GÖZDEN GEÇİRİLMESİ GEREKTİĞİNİ DE SÖYLEDİ

☆ ABD'Yİ DÜNYANIN BİR NUMARALI GERÇEĞİ OLARAK GÖSTEREN İNAN «ATİNA İLE İLİŞKİLERİMİZDE AMERİKA'NIN TÜRKİYE KARŞISINA DÜŞEN TAVRINI ENGELLEMEK GEREKİR» DEDİ

ANKARA, (İSTA)

Adalet Partisi Bitlis Senatörü Kâmuran İnan Ecevit'le Karamanlis'in Montreux'deki zirve toplantılarının mümkün bir gelişme olduğunu söylemiş, ayrıca **Montreux buluşması sırasında sayın Başbakanın ABD'ye karşı davranış buluşmanın müsbet neticesini bilmiş olma** atmış ve **adeta Türk - Yunan buluşması ABD - Türk çatışmasına dö nüşmüştür»** demiştir.

Uzun süre Birleşmiş Milletler de görev yapan ve Amerika Birleşik Devletleri yönetiminin tanınan Adalet Partisi Senatörü İnan Yanki Dergisi'nin sorularını cevaplandırırken Ecevit hükümetinin dış politikasının henüz ana hatlarıyla bile açıklığa kavuşmadığını öne sürmüş, **«asimda Türkiye'nin dış politikasını belirleyen esaslar, dönem dönem değişmekle beraber, esasta büyük bir değişiklik yapacağını sanmıyorum»** şeklinde konuşmuştur.

Başbakan Ecevit'in ABD'nin tutumu karşısında takındığı sert tutumun Yunanistan'ın ilişki de tedeği görüşünü da tekrarlayan İnan dergisinin sorularını özetle şöyle cevaplandırmıştır:

SORU — Türkiye'nin izlediği dış politikayı ana hatlarıyla na sıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAP — Yeni hükümetin dış politikasının ana hatları he nüz tam açıklığa kavuşmuş değildir. Ama 1940'larda cizilen dış politika anlayışı ana hatlarıyla değişmemiştir. Yapılan hü kümet değişikliklerine rağmen bu durum kendini korumuştur. Aslında Türkiye'nin dış politikasını belirleyen esaslar, dönem dönem değişmekle beraber, esasta büyük bir değişiklik yapacağını sanmıyorum.

SORU — Değişmemesini neye bağlıyorsunuz?

CEVAP — Büyük ölçüde bir memleketin dış politikasını için de yaşadığı ortam ve ülkenin ekonomik rejimi belirler. Bizim de ilgi ve mantalarımız bu çerçeve antamda belirlenmiştir. Bir ülke nin bütün ülkelerle eşit ilişkiler sinde olması beklenemez. Türkiye'nin bu konuda tercihini yap mış bulunmaktadır. 1952'de Ku zey Atlantik Paktına girmekle, 1959 da AET'ye başvurmakla, Avrupa Konseyi ve OECD üye si olmakla bir tercih yapmıştır.

SORU — Montreux buluşmasının yararlı, olmadığı görüşü nü paylaşıyor musunuz?

CEVAP — Montreux'de buluş mak kanımca Atina'nın bir hare kettir. Yunan tarafı daima Türkiye'nin uzlaşmaz olduğunu dünya'ya ilan eder dururdu. Şu anda Başbakanın Montreux'ye gitmeleri ve hatta Yunan Başbakanını adeta gelmeye zorla maları olumlu bir adımdır. Yalnız Montreux buluşması sırasında Sayın Başbakanın ABD'ye karşı davranış buluşmanın müspet neticesini ikinci plana atmış ve adeta Türk - Yunan buluşması Türk - ABD çatışma sına dönüşmüştür.

SORU — Başbakanın çıkışı erken ve fevri midir?

CEVAP — Türkiye - ABD ca lışması Yunanistan'ın istediği önemli bir oluştur. Bunu düşünerek böyle bir Yunan oyununa gelmemek gerekir. Zaten sa yın Başbakanın çıkışında teş his ihtası var. Gülçe zaten var. Ambargodan beri var. Ben teş kilâtçı değilim, Ancak yabancı bir ülke toprağında yapıl maası, asıl konunun önemini za yıflattı. Ülkeye dönünce yapılmalıydı.

SORU — Türk - Yunan ve Türkiye - ABD ilişkilerinde sizce nasıl bir politika izlenmeli?

CEVAP — Kanımca, Türkiye, Yunanistan'a karşı politikasını çok açık olarak bildirmelidir. Atina Türkiye'ye karşı kampanyayı bırakmalı. Ama Yunan İs tisnasını kullanmaktan vazgeçmeli. Türkiye'ye karşı silahlanma yarışından ve dış güçleri bu yönde etkilemek çabasından vazgeçmeli. Ayrıca Yunanistan Kıbrıs konusundaki sorumluluğunu kabul etmelidir. Biz, Yunanistan'ın bu yönde tam iyi niyetini görmek zorundayız. ABD dünyanın bir numaralı gerçeğidir. Atina ile ilişkilerimizde Amerika'nın Türkiye'nin karşısına düşer tavrını engellemek gerekir. Bu nun memleketi olan Kirşehir'e gönderilmiştir. Cemil Sönmez'in ölümü ile bu olayda hayatlarını kaybedenlerin sayısı 7'ye yükselmiştir.

Duyuru

DAHA GÜÇLÜ, DAHA YİĞİNSAL, BİR İGD İÇİN BAĞIŞ KAMPANYASINA KATILALIM

HESAP No:

Türkiye Halk Bankası
Aksaray Şubesi
413/66 015
T.C Ziraat Bankası
Laleli Şubesi
2562—D

ATİLLA ONUK: "ALEV COŞKUN'UN EVİNİ TALAN ETTİRECEĞİM,,

İSTANBUL (İSTA)

Anadolu Ajansı Genel Müdürü Atilla Onuk İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında, hükümetin kendisi hakkında yeni baskınlar düzenlediğini iddia etmiş ve Turizm Tanıtma Bakanı ile ilgili olarak da «Alev Coşkun'a haciz koydurup evini talan ettireceğim» demiştir.

Onuk, basın toplantısında, «Hükümetin başı ne olursa olsun Ana dolu Ajansı'nı ele geçirmek» istiyor türünden iddialarını tekrarlamış, Başbakanı kendi sini mahkemelerin ön rinde görmekle suçlamış, Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun'u da mahkemeye vereceğini söylemiş ve «Haciz koydurup,